

**REDOGÖRELSE
FÖR RESULTATEN AV 1956 ÅRS TÄCK-
DIKNINGSFÖRSÖK**

FÖRSÖKSAVDELNINGEN

STENCILTRYCK NR 6

**INSTITUTIONEN FÖR LANTBRUKETS HYDROTEKNIK
UPPSALA 1957**

Institutionen för lantbrukets hydroteknik delger bl. a. i sin tidskrift *Grundförbättring* resultat från institutionens olika verksamhetsgrenar. Allt material blir emellertid inte föremål för tryckning. Undersökningsresultat av preliminär natur och annat material som av olika anledningar ej ges ut i tryck delges ofta i stencilerad form. Institutionen har ansett det lämpligt att redovisa dylikt material i form av en i fri följd utarbetad serie, benämnd stenciltryck. Serien finns endast tillgänglig på institutionen och kan i mån av tillgång erhållas därifrån.

Adress: Institutionen för lantbrukets hydroteknik, *Uppsala 7*

Stenciltryck

Nr	År	Titel och författare
1—12		Redogörelse för resultaten av täckdikningsförsöken åren 1951—1962

Täckdikningsförsöksnämnden

Försöksavdelningen vid Kungl. Lantbrukshögskolans
Institution för Agronomisk Hydroteknik

REDOGÖRELSE

FÖR RESULTATEN AV 1956 ÅRS TÄCKDIKNINGSFÖRSÖK

av

Aug. Håkansson, Gösta Berglund och

Janne Eriksson

Denna redogörelse avser att till dem som medverkar i täckdikningsförsöksverksamheten eller sysslar med planläggning av täckdikning meddela resultaten av det gångna årets täckdikningsförsök inom i första hand voderbörandes verksamhetsområde. Den upptar därför en redovisning av enskilda försök.

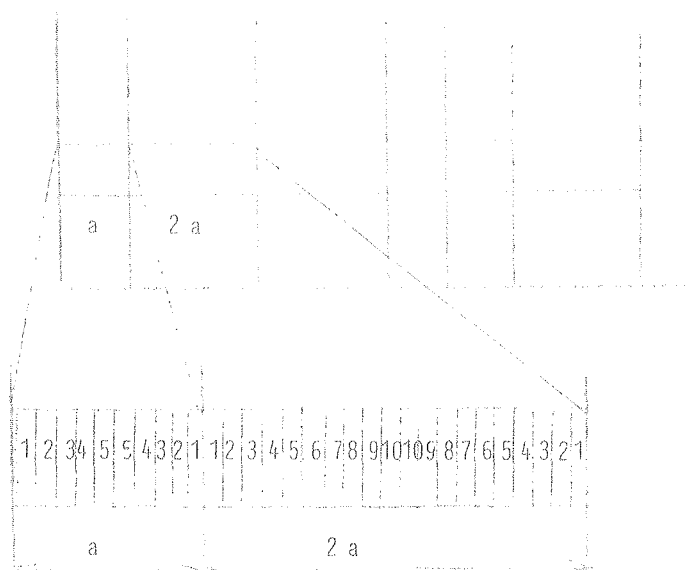
Under året har sammanlagt 87 försök skördats. Av dem har 75 utgjorts av försök med olika dikesavstånd 9 försök avser olika dikesdjup. I tre försök har olika dikesavstånd kombinerats med olika såtider. Under året har 7 försöksplatser trädats och ytterligare 11 försök har av olika anledningar ej skördats.

Det stora flertalet av avståndsförsöken har skördats som bandförsök. Denna försöksmetodik innebär, att hela avståndet mellan dräneringsledningarna skördas i parceller parallella med diken på sätt som fig. 1 visar.

I den följande redogörelsen över resultaten av bandförsöken är parcell nummer 1 uttagen intill dike och de övriga parcellerna sedan i ordning ut till mittlinjen mellan diken. Man kan alltså av de skördevärden som anges se, huruvida den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten påverkat avkastningen. Kan man konstatera en skördedepression och denna uppgår till en viss storlek, bör det vara förmånligt att minska dikesavståndet. Föreligger det ej någon skördenedsättning, är man berättigad att draga den slutsatsen, att dikesavståndet detta år kunde varit större. Under antagande av en viss årskostnad för dikningen kan man med ledning av skördevärdena närmare beräkna vilket dikesavstånd som ur avkastningssynpunkt är erforderligt. Resultaten av de beräkningar som sålunda utförts anges i kommentarerna efter varje försök. Någon direkt jämförelse mellan skördens storlek vid de olika dikesavstånden gör man ej i bandförsöken.

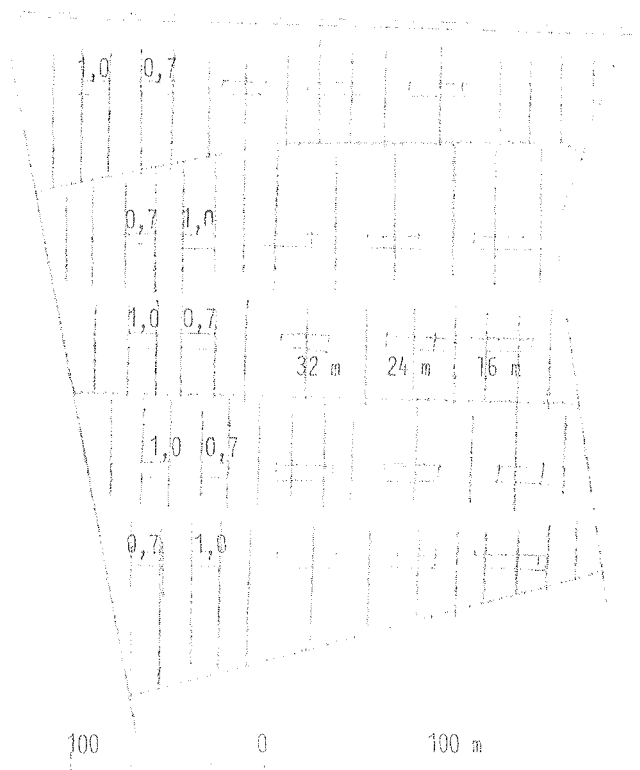
En del av de tidigast utlagda försöken skördas även enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken på sätt som fig. 2 visar. Skörden anger här ett medelvärde för hela dikesavståndet. Vid bedömning av försöksresultaten göres en direkt jämförelse av avkastningens storlek för de olika försöksleden.

Efter skörderesultaten med kommentarer följer för varje försök en redogörelse för utförda observationer över upptorkningen under vårperioden samt bärigheten särskilt i samband med skörd och höstplöjning. Dessa observationer får tillmätas stor betydelse, eftersom skördeutfallet ensamt ej utgör tillräcklig grund för bedömning av erforderlig dräneringsintensitet. För varje försök lämnas därjämte en översikt av nederbördsförhållandena.

Figur 1.

Försök upplagt för skörd enl. den nya försöksmetodiken, skk. bandförsök. Parcellerna är lagda parallellt med diken, vilket framgår av detaljbilden under själv dikessystemet.

Figur 2.

Täckdikningsförsök av större typ omfattande avståndsförsök och djupförsök. Försöket skördad enl. den äldre försöksmetodiken med parcellerna tvärs över diken.

NEDERBÖRDEN UNDER ÅRET.

Nederbördens storlek och fördelning under året är av stor betydelse för de resultat som framkommer i dräneringsförsöken. Av den anledningen har för varje försök lämnats uppgifter om månadsnederbördens storlek under vegetationsåret. Dessutom finnes medelnederbörden angiven, vilket möjliggör ett studium av det aktuella årets avvikelser. Uppgifterna är hämtade från Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Instituts mätstationer. Beräknade på stationstätheten och det lokala nederbördsklimatets variabilitet anger dessa siffror mer eller mindre väl de faktiska förhållandena på försöksplatserna.

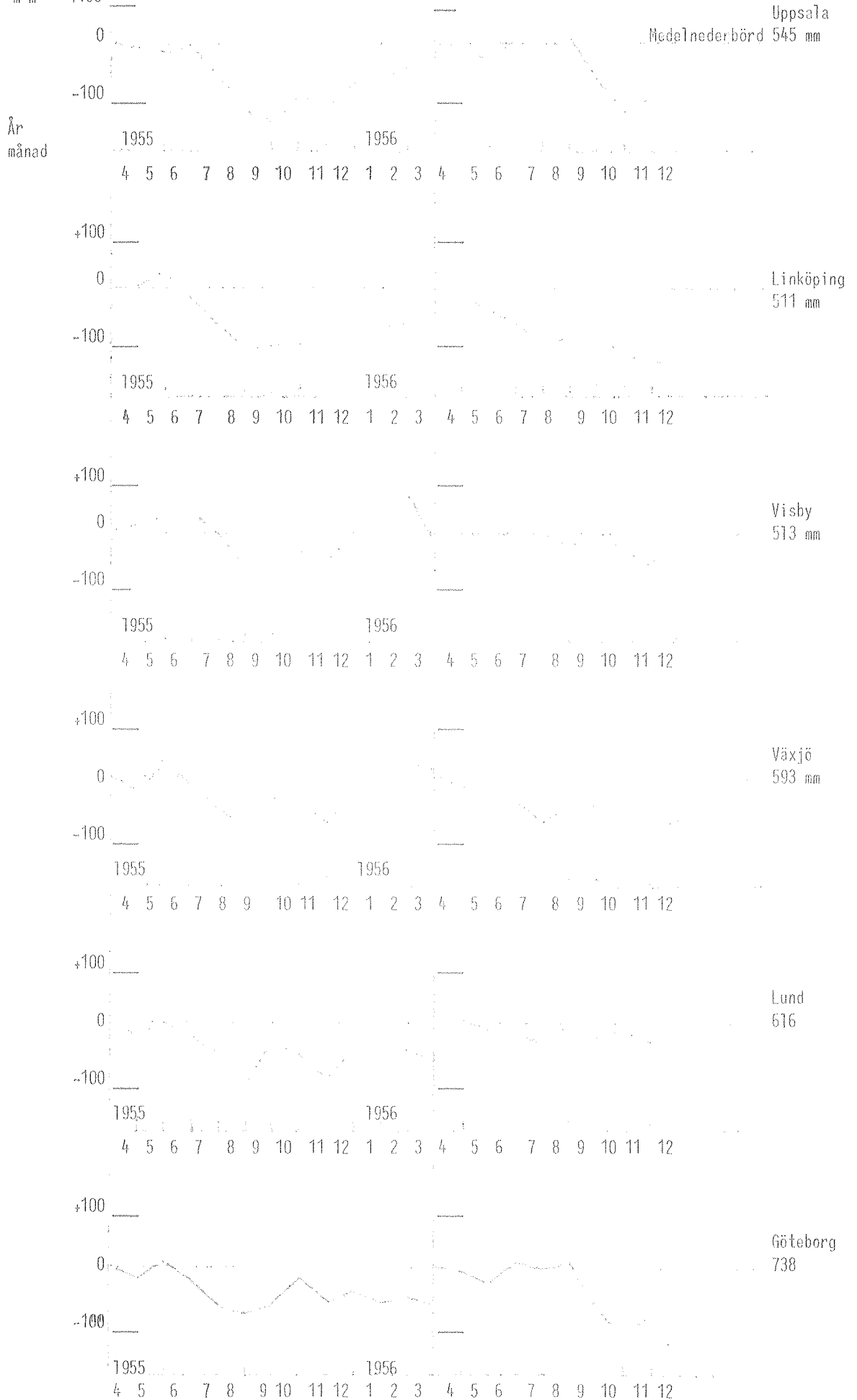
Diagrammen på sidorna 3 och 4 är avsedda för en överblick i stort. De upptager 12 platser i landet och anger den summerade avvikelser från medelnederbörden. Medelnederbörden representeras av den vågräta linjen. Den brutna kurvan anger summerade över- och underskott i det aktuella årets nederbörd. Man får med ledning av densamma en god uppfattning om avvikelser i nederbördens fördelning. Summeringen är uppdelad i två perioder. Den första omfattar tiden den 1/4 55-31/3 56 och den andra tiden den 1/4-31/12 56. Uppdelningen per den 1 april har gjorts, därför att markens vattenmagasin vid denna tidpunkt i regel är fyllt. Snösmältningen har oftast ägt rum, men växtligheten har ännu ej kommit igång. Det är alltså ett lämpligt utgångsläge för att med hjälp av summerade över- resp. underskott i nederbörd bilda sig en uppfattning om markens vattenbalans. Under vegetationsperioden torråret 1955, skedde en omfattande tömning av markens vattenmagasin. Under hösten förekom inte heller några stora nederbörds mängder utan profilens fyllnadsgrad kunde förmodas vara låg. Man borde därav förvänta små risker för dålig bärighet i samband med skörd och övriga hösterbeten på fältet. Detta bekräftades också av gjorda observationer i dessa avseenden.

År 1956 kan också karaktäriseras som ett torrt år för stora delar av landet. Första halvåret gav sålunda underskott, vilket särskilt hänförde sig till vårmånaderna. Grönningen blev mycket ojämn och även i övrigt led grödorna svårt av torken. Under fortsättningen av vegetationsperioden erhöles dock en normal nederbörd, som gav en mycket god utveckling åt grödorna. Under höstmånaderna var nederbörden åter låg och bärigheten vid skörden var i allmänhet god. I mellersta Norrland förelåg dock som framgår av diagrammen för Härnösand och Östersund överskott och från t.ex. Hälsingland rapporteras dålig bärighet i samband med skörden. Såsom framgår av diagrammet för Linköping fortsatte det torra vädret i Östergötland även under juli och underskottet i detta område blev för hela året ganska stort.

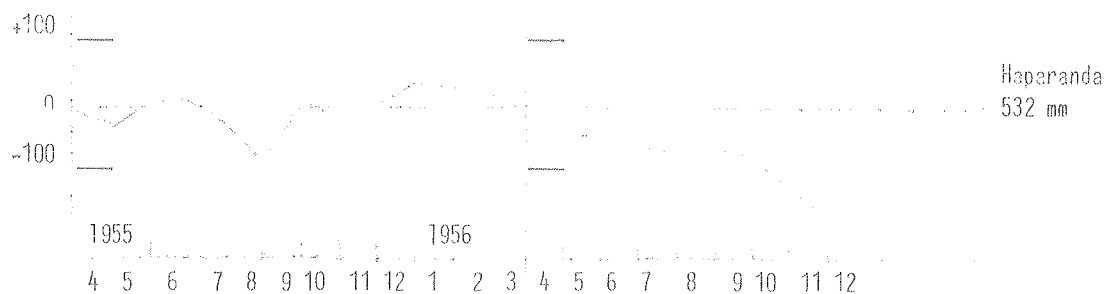
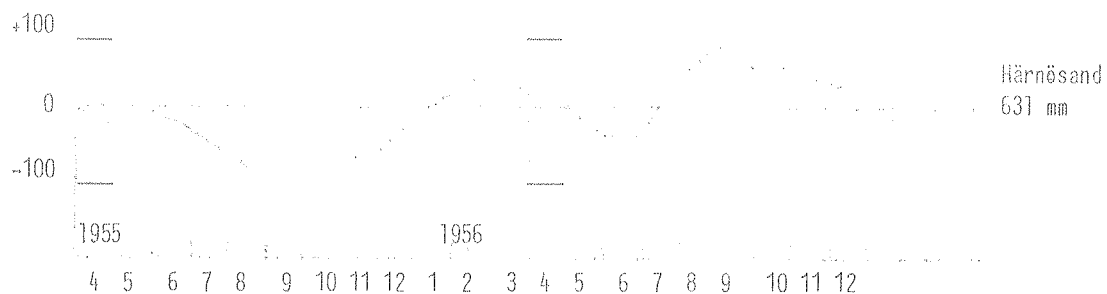
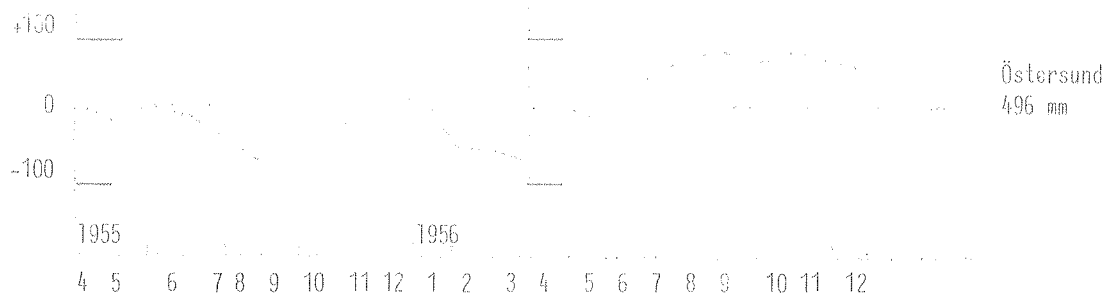
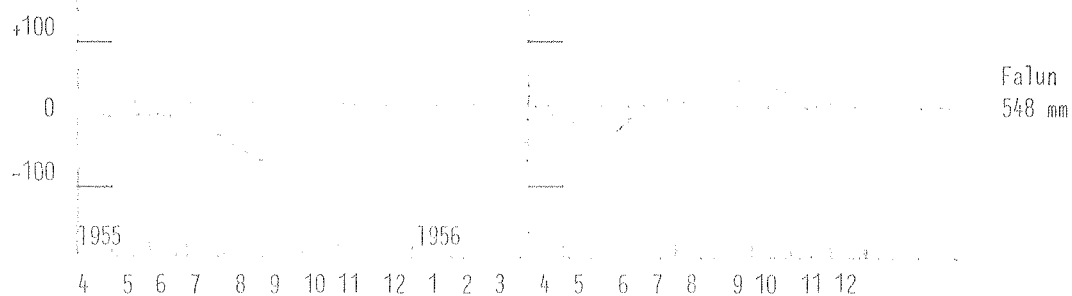
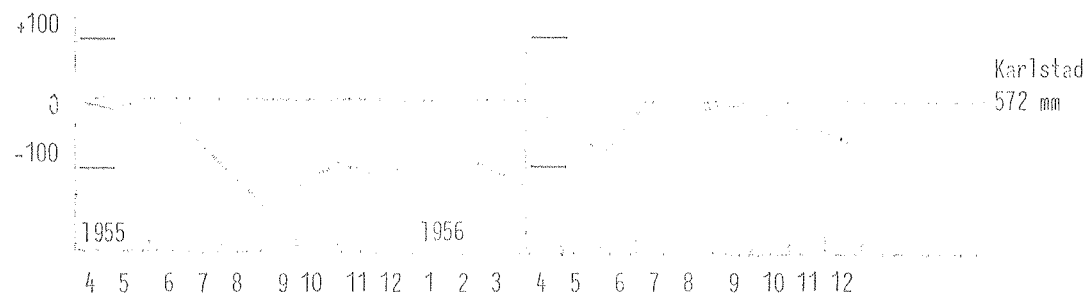
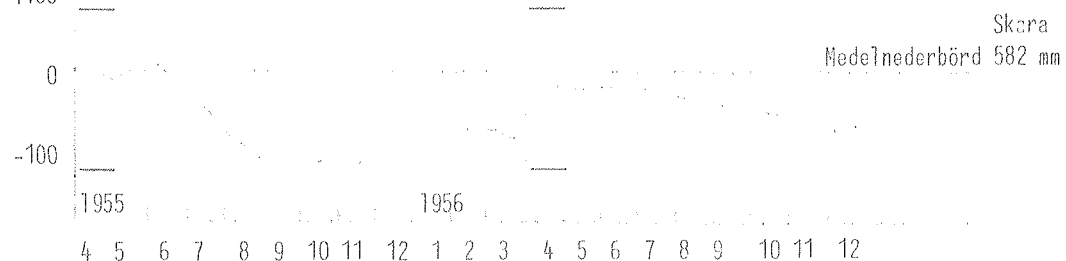
Nederbördsdiagram

3.

Summerad Diagrammen anger den summerade avvikelser från medelnederbörden för tiden den 1/4 1955-31/3 1956 samt
avvikelse i den 1/4-31/12 1956
m m +100

Summerad
avvikelse +100
i m m

Stockholms län

=====

Husby, År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Nils Eskhult, Husby By, Långhundra

Matj.: Mullfattig lättare mellanlera

Alv. 3tyv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 27 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	19,2	100	1	23,0	100
2	17,8 - 1,4	93	2	24,1 + 1,1	105
3	19,9 + 0,7	104	3	21,1 - 1,9	92
4	21,0 + 1,8	109	4	17,3 - 5,7	75
5	20,9 + 1,7	109	5	18,8 - 4,2	82
$m_{diff} = 2,03 \text{ dt/ha}$			6	15 - 7,4	68
			7	15,0 - 8,0	65
			$m_{diff} = 4,97 \text{ dt/ha}$		

Beståndet uppvisade betydande skador genom isbränna. Ogynnsam väderlek under vårperioden tunnade ytterligare ut vetet. Avkastningen blev därför låg och ojämn. Ojämnheterna i beståndet, i första hand förorsakade av isbrännan, avspeglar sig i stora försöksfel. Med hänsyn till den osäkerhet som sålunda vidlåder försöket är någon närmare diskussion och jämförelse av resultaten från de olika dikesavstånden ej motiverad.

Observationer: Några olikheter mellan de prövade dikesavstånden ifråga om upptorkning och bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	35	33	22	17	17	24	31	41	57	73	43	48	441
Årets nederbörd	45	86	32	39	15	36	7	80	55	68	35	16	514

Kimsta, År 1956

Försöksvärd: Godsägare Sten Nyström, Kimsta gård, Rosersberg

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	35,7	100	1	30,8	100
2	35,6 - 0,1	100	2	31,0 + 0,2	101
3	35,1 - 0,6	98	3	30,7 - 0,1	100
4	36,7 + 1,0	103	4	30,8 - 0,0	100
5	36,4 + 0,7	102	5	30,7 - 0,1	100
$m_{diff} = 1,05 \text{ dt/ha}$			6	32,3 + 1,5	105
			7	30,4 - 0,4	99
			8	31,6 + 0,8	103
			9	30,2 - 0,6	98
			10	30,5 - 0,3	99
			$m_{diff} = 2,26 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Under den torra våren grodde säden ojämnt. På ett par av de långa avstånden fanns områden med tunnare bestånd och samtidigt liggsad och ogräs. Mognaden blev mycket sen. Vid skörden var marken fuktig och porös, så att decimeterdjupa spår bildades efter skärdeströskan. Den dåliga bärigheten var tydligast på ett av de långa avstånden. Skörden kunde dock genomföras utan mera betydande olägenhet.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	35	33	22	17	17	24	31	41	57	73	43	48	441
Årets nederbörd	45	86	32	39	15	36	7	80	55	68	35	16	514

Krogsta. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Erik Lindström, Krogsta, Tingslunda

Matj.: Mullfattig styv lera

Jlv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	17,4	100	1	19,6	100	1	19,6	100
2	17,8 + 0,4	102	2	23,6 + 4,6	124	2	23,6 + 4,6	124
3	16,6 - 0,8	95	3	21,9 + 2,9	115	3	21,9 + 2,9	115
4	17,3 - 0,1	99	4	23,6 + 4,6	124	4	23,6 + 4,6	124
5	17,7 + 0,3	102	5	24,2 + 5,2	127	5	24,2 + 5,2	127
$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$			6	23,6 + 4,6	124	6	23,6 + 4,6	124
			7	23,4 + 4,4	123	7	23,4 + 4,4	123
			8	23,9 + 4,9	126	8	23,9 + 4,9	126
			9	22,6 + 3,6	119	9	22,6 + 3,6	119
			10	24,6 + 5,6	129	10	24,6 + 5,6	129

Beståndet var efter den kalla och torra våren ganska uttunnat. I slutfärer och svackor, där det under vintern uppstått isbränna var det helt utgången. Avkastningen blev därför ganska låg. Det syns icke föreligga något egentligt samband mellan dikningen eller dikenas belägenhet och utvintringens omfattning. Några skördenedsättningar mellan dikena har sålunda ej erhållits. För det större avståndet föreligger däremot en skördedepression i dikets närhet. Denna är emellertid begränsad till parcellen närmast diket. Dess orsak kan icke närmare anges.

Som slutomdöme får sägas, att det torde ej föreligga någon nämnvärd skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden i årets försök.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna ifråga om upptorkning och bärighet har ej kunnat förmärkas. Inom områden, där vetet helt gått ut på grund av isbränna, kunde man emellertid konstatera en sämre bärighet än på övriga delar av fältet. Marken var tydligen här vattenrikare, eftersom den under året ej burit någon gröda och sålunda ej i samma grad tömts på sitt vattenförråd.

Nederbörd:	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	Hela året
Medelnederbörd	35	33	22	17	17	24	31	41	57	73	43	48	441
Årets nederbörd	45	86	32	39	15	36	7	80	55	68	35	16	514

Vasa. År 1956

Försöksvärd: Godsägare K.B. Janzen, Vasa säteri, Skepptuna

Matj.: Mullrik styv lera

Jlv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	35,7	100	1	33,1	100	1	33,1	100
2	34,4 - 1,3	96	2	29,9 - 3,2	90	2	29,9 - 3,2	90
3	34,7 - 1,0	97	3	29,1 - 4,0	88	3	29,1 - 4,0	88
4	34,8 - 0,9	97	4	27,5 - 5,6	83	4	27,5 - 5,6	83
5	35,0 - 0,7	98	5	26,8 - 6,3	81	5	26,8 - 6,3	81
$m_{diff} = 0,7 \text{ dt/ha}$			6	28,1 - 5,0	85	6	28,1 - 5,0	85
			7	28,2 - 4,9	85	7	28,2 - 4,9	85
			8	27,0 - 6,1	82	8	27,0 - 6,1	82
			9	27,7 - 5,4	84	9	27,7 - 5,4	84
			10	24,8 - 8,3	75	10	24,8 - 8,3	75

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda avstånden. På det längre avståndet är depressionen statistiskt säker. Den direkta orsaken till densamma är förckomsten av kvickrotsfläckar. Det mindre avståndet har med hänsyn till avkastningen detta är varit att föredraga.

Observationer: Några skillnader i upptorkning och bärighet mellan olika dikningar har ej iakttagits.

Nederbörd:	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	Hela året
Medelnederbörd	35	33	22	17	17	24	31	41	57	73	43	48	441
Årets nederbörd	45	86	32	39	15	36	7	80	55	68	35	16	514

Ängstugan. År 1956

7.

Försöksvärd: Lantbr. Gunnar Kollberg, Ängstugan, Överjärna

Matj.: Något mullhaltig mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 22 m</u>			<u>Dikesavstånd 44 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	41,8	100	1	40,6	100
2	39,9 - 1,9	95	2	39,0 - 1,6	96
3	40,0 - 1,8	96	3	38,7 - 1,9	95
4	38,9 - 2,9	93	4	38,3 - 2,3	94
5	39,2 - 2,6	94	5	38,0 - 2,6	94
$m_{diff} = 0,91 \text{ dt/ha}$			6	37,4 - 3,2	92
			7	37,0 - 3,6	91
			8	37,4 - 3,2	92
			9	37,1 - 3,5	91
			10	37,4 - 3,2	92
			$m_{diff} = 1,06 \text{ dt/ha}$		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistisk säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Det större avståndet försenade sådden någon dag. Några olikheter i bärighet har ej förmärkts under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	47	46	35	29	29	37	42	48	69	75	49	52	558
Årets nederbörd	27	90	47	30	11	34	15	95	48	79	30	24	530

Gamla Uppsala prästgård. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Elov Andersson, Prästgården, Gamla Uppsala

Matj.: Mullfattig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	22,8	100	1	26,5	100
2	22,1 - 0,7	97	2	25,6 - 0,9	97
3	22,1 - 0,7	97	3	24,4 - 2,1	92
4	21,3 - 1,5	93	4	24,9 - 1,6	94
5	20,1 - 2,7	88	5	25,2 - 1,3	95
$m_{diff} = 0,85 \text{ dt/ha}$			6	24,9 - 1,6	94
			7	25,8 - 0,7	97
			8	26,7 + 0,2	104
			9	26,7 + 0,2	104
			10	26,1 - 0,4	98
			$m_{diff} = 0,85 \text{ dt/ha}$		

På det mindre dikesavståndet har erhållits en statistiskt säker skördenedsättning mellan dikena. Det större avståndet uppvisar däremot ej någon genomgående klart markerad skördedepression. Resultaten från de båda dikesavstånden är sålunda ej helt överensstämmande. Det är därför ej möjligt att närmare ange, vilket dikesavstånd som ur avkastningssynpunkt detta år varit att föredraga.

De mera påtagliga skadorna på vetebeståndet var orsakade av yvatten och isbränna. En intensiv dikning skulle förmodligen icke kunnat förhindra dessa skador, då de skedde när marken var tjälad och dräneringssystemet sålunda ej kunde fungera.

Observationer: Några skillnader i upptorkning och bärrighet har ej iakttagits.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	38	41	30	23	24	30	32	52	67	74	50	48	516
Årets nederbörd	25	68	42	34	17	25	6	84	56	84	27	43	501

Håga. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Walentin Wässman, Håga gård, Biskopskulla

Matj.: Mullfattig styv lera.

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	40,5	100	1	40,7	100
2	41,3 + 0,8	102	2	40,8 + 0,1	100
3	41,7 + 1,2	103	3	41,2 + 0,5	101
4	41,0 + 0,5	101	4	41,1 + 0,4	101
5	41,2 + 0,7	102	5	41,0 + 0,3	101
$m_{diff} = 0,59 \text{ dt/ha}$			6	41,3 + 0,6	101
			7	41,3 + 0,6	101
			8	41,3 + 0,6	101
			9	41,3 + 1,2	103
			10	42,0 + 1,3	103
			$m_{diff} = 0,33 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan rikningarna i upptorkning eller bärrighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	35	37	22	16	19	30	41	49	72	79	48	50	498
Årets nederbörd	19	98	46	28	7	18	9	119	54	84	31	34	547

Lövstaholm. År 1956

9.

Försöksvärd: Lantbr. J.E. Jönsson, Lövstaholm, Gäla Upsala

Matj.: Något mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	46,2	100	1	45,1	100
2	46,0 - 0,2	100	2	45,3 + 0,2	100
3	46,3 + 0,1	100	3	45,8 + 0,7	102
4	46,3 + 0,1	100	4	42,8 - 2,3	95
5	44,6 - 1,6	97	5	43,1 - 2,0	96
$m_{diff} = 1,15 \text{ dt/ha}$			6	44,2 - 0,9	98
			7	43,4 - 1,7	96
			8	40,7 - 4,4	90
			9	39,9 - 5,2	88
			10	40,9 - 4,2	91
			$m_{diff} = 1,33 \text{ dt/ha}$		

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits på det mindre dikesavståndet. Det större avståndet uppvisar däremot en statistiskt fullt säker skörde-depression. Denna är av en sådan storleksordning i årets försök, att det mindre dikesavståndet med hänsyn till avkastningen detta år synes vara att föredraga.

Observationer: Ingen skillnad i upptorkning och bärighet har iakttagits.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	38	41	30	23	24	30	33	52	67	74	50	48	516
Årets nederbörd	25	68	42	34	7	25	6	84	56	84	27	43	501

Stora Kil. År 1956

Försöksvärd: Godsägare Paul Ekman, St. Kil,

Börje, Upsala

Jordart: Gytjelera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	17,9	100	1	16,8	100
2	18,1 + 0,2	101	2	17,3 + 0,5	103
3	17,1 - 0,8	96	3	17,7 + 0,9	105
4	17,1 - 0,8	96	4	17,6 + 0,8	105
5	16,9 - 1,0	94	5	17,9 + 1,1	107
$m_{diff} = 0,85 \text{ dt/ha}$			6	19,0 + 2,2	113
			7	18,1 + 1,3	103
			8	17,6 + 0,8	105
			9	17,0 + 1,1	107
			10	18,0 + 1,2	107
			$m_{diff} = 0,71 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	38	41	30	23	24	30	39	52	67	74	50	48	516
Årets nederbörd	25	68	42	34	17	25	6	84	56	84	27	43	501

Edeby, År 1956

Försöksvärd: Lantmästare G.A. af Ekenstam, Edeby säteri, Strängnäs

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 15 m			Dikesavstånd 30 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	42,5	100	1	41,0	100
2	41,5 - 1,0	98	2	40,7 - 0,3	99
3	41,1 - 1,4	97	3	39,9 - 1,1	97
4	39,7 - 2,8	93	4	39,4 - 3,6	96
5	39,6 - 2,9	93	5	40,1 - 0,9	98
$m_{\text{diff}} = 1,32 \text{ dt/ha}$			6	38,5 - 2,5	94
			7	38,5 - 2,5	94
			8	36,8 - 4,2	90
			9	38,4 - 2,6	94
			10	37,3 - 3,7	91
			$m_{\text{diff}} = 1,13 \text{ dt/ha}$		

Statistiskt säkra skördenedsättningar mellan diken har erhållits på båda dikesavstånden. Med de utslag, som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: På grund av sen sådd och dålig groning var beståndet under hösten svagt och ojämnt. Under den tidiga våren tunnades det ytterligare ut genom uppfrysning.

Upptorkningen var jämn över hela fältet. Några olikheter i bärighet vid höstarbetena har ej förmärkts.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	40	39	31	27	24	36	39	49	73	71	44	45	518
Årets nederbörd	19	92	43	28	7	25	8	94	62	78	26	25	507

Gärdesta, År 1956

Försöksvärd: Bröderna Lindahl, Gärdesta säteri, Iystberga

Matj.: Mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall III

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	53,0	100	1	52,7	100
2	51,2 - 1,8	97	2	51,3 - 1,4	97
3	52,5 - 0,5	99	3	50,9 - 1,8	97
4	52,5 - 0,5	99	4	53,0 + 0,3	101
5	53,0 - 0,0	100	5	50,4 - 2,3	96
$m_{\text{diff}} = 1,71 \text{ dt/ha}$			6	51,0 - 1,7	97
			7	51,7 - 1,0	98
			8	53,0 + 0,3	101
			9	50,7 - 2,0	96
			10	51,0 - 1,7	97
			$m_{\text{diff}} = 1,54 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan diken, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	46	45	30	21	26	34	37	63	73	74	50	54	553
Årets nederbörd	16	101	28	24	4	20	5	74	52	86	51	20	481

Humlekärr. År 1956

11.

Försöksvärd: Jägmästare F. Sederholm, Ålberga gård

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 15 m			Dikesavstånd 25 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal.	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal.
1	29,2	100	1	35,1	100
2	29,0 - 0,2	99	2	34,8 - 0,3	99
3	28,8 - 0,4	99	3	35,3 + 0,2	101
4	30,0 + 0,8	103	4	35,1 ± 0,0	100
5	29,7 + 0,5	102	5	35,7 + 0,6	102
$m_{diff} = 0,93 \text{ dt/ha}$			6	36,4 + 1,3	104
			7	37,3 + 2,2	106
			8	35,7 + 0,6	102
			9	35,3 + 0,2	101
			10	33,6 - 1,5	96
			$m_{diff} = 1,57 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	46	45	30	21	26	34	37	63	73	74	50	54	553
Årets nederbörd	16	101	28	24	4	20	5	74	52	86	51	20	481

Törsta. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Martin Johansson, Törsta, Jönåker

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 14 m			Dikesavstånd 28 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal.	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal.
1	35,4	100	1	33,9	100
2	38,4 + 3,0	108	2	32,8 - 1,1	97
3	36,9 + 1,5	104	3	33,0 - 0,9	97
4	36,9 + 1,5	104	4	32,3 - 1,6	95
5	36,5 + 1,1	103	5	32,6 - 1,3	96
$m_{diff} = 1,43 \text{ dt/ha}$			6	34,1 + 0,2	101
			7	33,2 - 0,7	98
			8	33,3 - 0,6	98
			9	33,0 - 0,9	97
			10	31,3 - 2,6	92
			$m_{diff} = 1,23 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	44	43	30	22	27	34	35	52	70	71	45	54	527
Årets nederbörd	13	74	23	19	4	20	3	59	29	72	57	14	387

Fullerstad, År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Birger Hålling, Fullerstad, Söderköping

Matj.: Måttligt multhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 15 m			Dikesavstånd 30 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	35,5	100	1	35,6	100
2	32,2 - 3,3	91	2	32,0 - 3,6	90
3	30,8 - 4,7	87	3	31,7 - 3,9	89
4	30,7 - 4,8	86	4	31,8 - 3,8	89
5	31,5 - 4,0	89	5	32,2 - 3,4	90
$m_{diff} = 2,12 \text{ dt/ha}$			6	32,8 - 2,8	92
			7	32,1 - 3,5	90
			8	29,9 - 5,7	84
			9	31,6 - 4,0	89
			10	30,4 - 5,2	85
			$m_{diff} = 1,72 \text{ dt/ha}$		

En viss skördenedsättning mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning, som ett mindre dikesavstånd synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	36	39	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	471
Årets nederbörd	28	91	34	38	8	34	7	53	40	61	56	16	466

Ingelstads gård, År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Bengt-Uno Westeson, Ingelstads gård, Kuddby

Matj.: Måttligt multhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	38,4	100	1	38,8	100
2	36,7 - 1,7	96	2	39,7 + 0,9	102
3	36,8 - 1,6	96	3	39,9 + 1,1	103
4	36,8 - 1,6	96	4	38,4 - 0,4	99
5	38,1 - 0,3	99	5	38,8 + 0,0	100
$m_{diff} = 0,93 \text{ dt/ha}$			6	38,1 - 0,7	90
			7	37,2 - 1,6	96
			8	37,6 - 1,2	97
			9	38,4 - 0,4	99
			10	39,4 + 0,6	102
			$m_{diff} = 1,20 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	36	39	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	471
Årets nederbörd	25	78	28	20	8	18	4	77	55	72	56	20	461

Stora Greby, År 1956

13.

Försöksvärd: Lantmästare Bo Secher, Haddorp, Vikingstad

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Älv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	39,4	100	1	41,2	100
2	37,8 - 1,6	96	2	39,8 - 1,4	97
3	36,8 - 2,6	93	3	38,8 - 2,4	94
4	37,5 - 1,9	95	4	39,6 - 1,6	96
5	38,0 - 1,4	96	5	39,4 - 1,8	96
$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$			6	39,2 - 2,0	95
			7	39,4 - 1,8	96
			8	39,8 - 1,4	97
			9	40,1 - 1,1	97
			10	39,4 - 1,8	96
			$m_{diff} = 1,6 \text{ dt/ha}$		

En mindre skördenedsättning mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det kortare avståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som ett mindre dikesavstånd synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Ytvatten uppsköt vid snösmältningen och beståndet led svårt av detta. Någon skillnad i upptorkning mellan olika avstånd kunde ej förmärkas. Ej heller har några olikheter i bärighet framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	41	39	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	512
Årets nederbörd	25	68	25	28	6	15	8	33	40	96	55	23	422

Säby, År 1956

Försöksvärd: Godsarrendator Sven Hannell, Säby, Östra Stenby

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Älv: Styv lera

Gröda: Blandsäd

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	53,9	100	1	56,7	100
2	54,7 + 0,8	101	2	54,7 - 2,0	96
3	55,8 + 1,9	104	3	56,0 - 0,7	99
4	54,0 + 0,1	100	4	55,5 - 1,2	98
5	54,1 + 0,2	100	5	56,1 - 0,6	99
$m_{diff} = 1,5 \text{ dt/ha}$			6	57,2 + 0,5	101
			7	54,4 - 2,3	96
			8	56,0 - 0,7	99
			9	55,3 - 1,4	98
			10	55,0 - 1,7	97
			$m_{diff} = 1,8 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Tidigt på våren syntes i fken som torrare, ljusare partier i fältet. Vid tiden för vårbruket var hela fältet jämnt upptorkat och sådden kunde ske obhindrat oberoende av dikesavstånd. Trots att skörden blev sen var marken torr med god bärighet.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	36	39	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	471
Årets nederbörd	25	78	28	20	8	18	4	77	55	72	56	20	461

Vänge Södergård. År 1956

Försöksvärd: Arrendator Thure Carlsson, Rystads Handelsträdgård, St. Vänge Södergård

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

14.

Gröda: Vårveve

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	48,4	100	1	45,7	100
2	48,9 + 0,5	101	2	47,4 + 1,7	104
3	48,9 + 0,5	101	3	48,6 + 2,9	106
4	48,3 - 0,1	100	4	48,8 + 3,1	107
5	50,1 + 1,7	104	5	48,5 + 2,8	106
$m_{diff} = 1,04 \text{ dt/ha}$			6	48,8 + 3,1	107
			7	48,8 + 3,1	107
			8	49,2 + 3,5	108
			9	49,4 + 3,7	108
			10	49,4 + 3,7	108
			$m_{diff} = 0,93 \text{ dt/ha}$		

Några skördenedsättningar mellan dikena har ej erhållits. Däremot föreligger på det större dikesavståndet en skördedepression invid diket, vilket möjligen skulle kunna tyda på en viss negativ verkan av dikningen. Resultaten av det mindre dikesavståndet ger emellertid ej stöd för en sådan tolkning. Man får därför nöja sig med att konstatera, att det större dikesavståndet detta år givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några olikheter mellan försöksmomenten ifråga om upptorkning och bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	39	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	512
Årets nederbörd	23	81	30	31	7	18	9	38	28	75	46	17	403

Västerby. År 1956

Försöksvärd: Arr. Bröderna Åberg, Västerby, Vikingstad

Matj.: Mullrik styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstveve

Avstånds- och djupförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 15 m	38,5	100
" 20 m	34,0 - 4,5	88
" 25 m	35,2 - 3,3	91
Dikesdjup 0,75 m	36,8	100
" 1,00 m	35,1 - 1,7	95
$m_{diff} = 3,94 \text{ dt/ha}$		

Dikesavstånd 15 m			Dikesavstånd 20 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27,2	100	1	31,2	100
2	23,3 - 3,9	86	2	28,9 - 2,3	93
3	21,9 - 5,3	81	3	27,3 - 3,9	88
4	23,6 - 3,6	87	4	26,6 - 4,6	85
5	23,0 - 4,2	85	5	25,2 - 6,0	81
$m_{diff} = 1,67 \text{ dt/ha}$			6	24,9 - 6,3	80
			7	23,1 - 8,1	74
			$m_{diff} = 1,41 \text{ dt/ha}$		

Dikesavstånd 25 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	28,0	100
2	24,8 - 3,2	89
3	26,5 - 1,5	95
4	29,4 + 1,4	105
5	29,0 + 1,0	104
6	26,2 - 1,8	94
7	25,8 - 2,2	92
8	24,8 - 3,2	89
9	25,4 - 2,6	91
10	25,3 - 2,7	90
$m_{diff} = 2,02 \text{ dt/ha}$		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att 15- meters avståndet givit den högsta avkastningen. Några statistiskt säkra skillnader i skörd mellan de olika avstånden har dock ej erhållits.

I fråga om dikesdjupets inverkan på avkastningens storlek kan man konstatera, att det mindre djupet givit något högre skörd, men att det erhållna utslaget ej heller i detta fall kan anges som signifikant.

Enligt bandförsöket föreligger statistiskt säkra skördenedsättningar mellan dikena på 15 och 20- meters avstånden. Det största avståndet uppvisar ej någon klar skördedepression mellan dikena. Skördevärdena är här mera varierande.

Eftersom det största dikesavståndet ej i likhet med de mindre avstånden uppvisar statistiskt säkra skördenedsättningar, så stöder bandförsöket icke helt resultaten enligt den äldre försöksmetodiken. Man kan dock konstatera, att de klart signifikanta skördenedsättningarna på 15 och 20- metersavstånden anger, att dikningen haft en positiv inverkan på avkastningens storlek.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	39	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	512
Årets nederbörd	25	68	25	28	6	15	8	33	40	96	55	23	422

Lidhult. År 1956Försöksvärd: Lantbr. Carl O. Pettersson, Lidhult, Reftele

Jordart: Någorlunda humifierad vitmosstorp

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	50,9	100
-"- 18 m	51,1 + 0,2	100
-"- 24 m	48,8 - 2,1	96
$m_{diff} = 1,8$ dt/ha		

De mindre skillnader i avkastning som de olika dikesavstånden uppvisar, ligger helt inom felgränserna och kan därför ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Någon skillnad i upptorkning och bärighet mellan olika dikningar har ej kunnat iakttas.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	73	65	56	39	39	53	52	61	79	96	70	76	759
Årets nederbörd	21	150	94	18	14	27	39	41	111	190	73	85	863

Åby. År 1956Försöksvärd: Lantbr. Tore Bränalt, Åby, Torskinge

Gröda: Havre

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	16,2	100	1	16,5	100
2	15,1 - 1,1	93	2	15,3 - 1,2	93
3	15,2 - 1,0	94	3	15,4 - 1,1	93
4	15,4 - 0,8	95	4	15,6 - 0,9	95
5	15,1 - 1,1	93	5	16,2 + 0,3	98
$m_{diff} = 0,36$ dt/ha			6	16,9 + 0,4	102
			7	16,6 + 0,1	101
			8	16,6 + 0,1	101
			9	15,7 - 0,8	95
			10	16,1 - 0,4	98
			$m_{diff} = 0,50$ dt/ha		

På båda dikesavstånden uppvisar parcellen invid diket en högre avkastning än de närmast intilliggande. Någon i övrigt klart sjunkande tendens i avkastning med ökat avstånd från diket kan ej konstateras. Med hänsyn härtill synes därför det större dikesavståndet detta år ha givit en ur avkastningssynpunkt tillräckligt god dränering.

Observationer: Vid igenplöjning av slutfårorna före vårbruket iakttogs en sämre upptorkning på de större dikesavstånden. Vid tiden för vårbrukets början hade skillnaderna utjämnats. Beståndet var svagare på vissa delar av försöket, möjligen beroende på att jorden blivit tillslammad genom regn strax efter sådden. Något samband med dikningen kunde ej spåras.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	71	65	57	35	35	45	49	63	73	96	53	60	708
Årets nederbörd	21	114	37	17	12	14	40	40	52	129	65	58	589

Ingelstads Lantmannaskola, År 1956

Försöksvärd: Ingelstads Lantmannaskola, Ingelstad

Matj.: Mycket mullrik mjällig finmo

Alv: Finmo

Gröda: Vall I

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	39,5	100	1	38,8	100
2	41,3 + 1,8	105	2	38,0 - 0,8	98
3	39,1 - 0,4	99	3	36,3 - 2,5	94
4	44,7 + 5,2	113	4	36,0 - 2,8	93
5	46,1 + 6,6	117	5	37,3 - 1,5	96
$m_{diff} = 3,43 \text{ dt/ha}$			6	38,2 - 0,6	98
			7	37,9 - 0,9	98
			8	37,1 - 1,7	96
			9	34,0 - 4,8	88
			10	32,3 - 6,5	83
			$m_{diff} = 2,80 \text{ dt/ha}$		

Grödan var mycket ojämn. Försöket uppvisar därför ett stort försöksfel. Depressionen på det längre avståndet är icke statistiskt säker. Det långa avståndet kan med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några olikheter i upptorkning och bärighet har under året icke iakttagits.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	mai,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	56	49	39	29	29	41	43	59	62	83	48	55	593
Årets nederbörd	14	102	73	15	23	30	22	43	30	111	47	44	554

Ekerum. År 1956

Försöksvärd: Stiftelsen Ekerums gård, Högsrum

Jordart: Grovmo - mellansand

Gröda: Höstråg

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 20 m	25,4	100
" " 40 m	23,4 - 2,0	92
$m_{diff} = 1,01$ dt/ha		

11. Bandförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	24,5	100	1	24,2	100
2	24,7 + 0,2	101	2	22,3 - 1,9	92
3	24,8 + 0,3	101	3	22,5 - 1,7	93
4	25,7 + 1,2	105	4	23,8 - 0,4	98
5	25,1 + 0,6	102	5	23,1 - 1,1	95
$m_{diff} = 1,14$ dt/ha			6	23,9 - 0,4	98
			7	22,5 - 1,7	93
			8	21,6 - 2,6	89
			9	22,3 - 1,9	92
			10	21,9 - 2,3	90
			$m_{diff} = 0,99$ dt/ha		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att det mindre dikesavståndet givit en högre avkastning. Tendens till signifikant utslag föreligger.

I bandförsöket uppvisar det längre avståndet en mindre skördenedsättning mellan dikena med tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader i upptorkning och barighet har icke förmärkts.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	47	32	28	31	36	35	41	50	65	48	45	510
Årets nederbörd	8	53	46	35	14	29	11	72	21	111	23	34	457

Valstad. År 1956

Försöksvärd: Kalmar läns norra landsting

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	30,0	100	1	32,2	100
2	28,7 - 1,3	96	2	30,7 - 1,5	95
3	27,6 - 2,4	92	3	29,9 - 2,3	93
4	28,7 - 1,3	96	4	30,7 - 1,5	95
5	29,2 - 0,8	97	5	32,7 + 0,5	102
$m_{diff} = 0,91$ dt/ha			6	31,4 - 0,8	98
			7	31,0 - 1,2	96
			8	31,8 - 0,7	98
			9	31,4 - 0,8	98
			10	33,0 + 0,8	102
			$m_{diff} = 1,40$ dt/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena engår ligger inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader i upptorkning och bärighet har icke förmärkts.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	51	57	36	27	31	42	35	52	59	76	43	58	567
Årets nederbörd	26	88	31	34	7	28	9	66	22	67	70	22	470

Vindö, År 1956

Försöksvärd: Godsägare Carl Malmberg, Vindö, Valdermarsvik

Matj.; Mycket mullrik styv lera

Alv; Mycket styv lera

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	44,5	100	1	44,8	100	1	44,8	100
2	44,6 + 0,1	100	2	43,9 - 0,9	98	2	43,9 - 0,9	98
3	41,7 - 2,8	94	3	44,3 - 0,5	99	3	44,3 - 0,5	99
4	42,2 - 2,3	95	4	44,6 - 0,2	100	4	44,6 - 0,2	100
5	42,7 - 1,8	96	5	42,8 - 2,0	96	5	42,8 - 2,0	96
$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$			6	41,0 - 3,8	92	6	41,0 - 3,8	92
			7	41,2 - 3,6	92	7	41,2 - 3,6	92
			8	42,5 - 2,3	95	8	42,5 - 2,3	95
			9	42,8 - 2,0	96	9	42,8 - 2,0	96
			10	42,8 - 2,0	96	10	42,8 - 2,0	96
			$m_{diff} = 1,8 \text{ dt/ha}$					

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det mindre avståndet är skördenedsättningen statistiskt säker. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, torde dock ej motsvara den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	51	57	36	27	31	42	35	52	59	76	43	58	567
Årets nederbörd	26	88	31	34	7	28	9	66	22	67	70	22	470

Gotlands län
=====

Lyrungs. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Martin Hansson, Lyrungs, Etelhem

Matj.: Mättligt mullhaltig sandig moränlättilera

Alv: Meig lättare moränmellanlera

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	21,4	100
" 22 m	21,3 - 0,1	100
" 28 m	21,8 + 0,4	102
m _{diff} = 0,69 dt/ha		

II. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 22m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	16,8	100	1	17,6	100
2	19,0 + 2,2	113	2	18,3 + 0,7	104
3	19,7 + 2,9	117	3	19,2 + 1,6	109
4	19,7 + 2,9	117	4	19,2 + 1,6	109
5	19,6 + 2,8	117	5	19,4 + 1,8	110
m _{diff} = 0,80 dt/ha			6	19,0 + 1,4	108
			7	18,5 + 0,9	105
			m _{diff} = 0,67 dt/ha		

<u>Dikesavstånd 28 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	19,6	100
2	19,5 - 1,1	94
3	18,8 - 0,8	96
4	19,7 + 0,1	101
5	19,6 + 0,0	100
6	19,3 - 0,3	98
7	19,3 - 0,3	98
8	19,6 + 0,0	100
9	20,1 + 0,5	103
10	20,3 + 0,7	104
m _{diff} = 0,63 dt/ha		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att det ej erhållits någon nämnvärd skillnad i avkastning mellan olika dikesavstånd.

Bandförsöket uppvisar ej någon skördenedsättning mellan dikena. Snarare synes skörden vara lägre invid dikena, vilket möjligen skulle kunna tyda på en viss negativ verkan av dikningen. Orsaken kan dock vara störningar i markens bonitet, som uppkommit i samband med dikningen.

Som sammanfattning kan sägas, att de båda skördemetoderna samstämmigt visar, att det största dikesavståndet detta år givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några olikheter i upptorkning eller bärighet mellan de olika dikningarna har ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt.	Hela året
Medelnederbörd	61	51	41	29	32	33	28	30	52	75	49	54	535
Årets nederbörd	32	106	61	63	5	36	3	47	36	80	91	27	587

Lövsta. År 1956

21.

Försöksvärd: Gottlands Läns lantmannaskola, Lövsta, Gottlands Karby

Matj.: Måttligt mullhaltig sandig moränlättilera

Alv: Moig moränlättilera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	21,8	100	1	16,3	100
2	20,5 - 1,3	94	2	17,4 + 1,1	107
3	20,9 - 0,9	96	3	17,2 + 0,9	106
4	20,1 - 1,7	92	4	17,9 + 1,6	110
5	21,6 - 0,2	99	5	17,3 + 1,0	106
$m_{diff} = 1,17 \text{ dt/ha}$			6	17,5 + 1,2	107
			7	17,6 + 1,3	108
			8	16,8 + 0,5	103
			9	16,5 + 0,2	101
			10	17,2 + 0,9	106
			$m_{diff} = 0,84 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	50	37	27	27	33	28	39	53	74	47	52	526
Årets nederbörd	35	99	71	61	11	38	5	56	44	88	72	26	606

Hammarby. År 1956

Försökward: Lantbr. Fredrik Svensson, Hammarby, Jämjöslätt

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig mo

Alv: Svagt lerig mo

Gröda: Höstråg

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	39,9	100	1	41,0	100
2	37,9 - 2,0	95	2	43,0 + 2,0	105
3	38,9 - 1,0	97	3	41,0 + 0,0	100
4	39,6 - 0,3	99	4	41,5 + 0,5	101
5	38,8 - 1,1	97	5	40,7 - 0,3	99
$m_{diff} = 1,51 \text{ dt/ha}$			6	39,2 - 1,8	96
			7	42,0 + 1,0	102
			8	42,4 + 1,4	103
			9	43,6 + 2,6	106
			10	42,8 + 1,8	104
			$m_{diff} = 1,93 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Någon skillnad mellan dikningarna i upptorkning och bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	43	37	30	23	23	33	31	33	53	54	45	34	439
Årets nederbörd	7	68	56	39	16	48	23	49	33	82	26	44	511

Ausås. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Gunnar Persson, Ausås prästgård, Spannarp

Matj.: Mullfattig moig sand

Alv: Moig sand

Gröda: Vårvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	33,7	100	1	33,9	100
2	33,7 ± 0,0	100	2	33,5 - 0,4	99
3	32,6 - 1,1	97	3	32,5 - 1,4	96
4	32,8 - 0,9	97	4	31,2 - 2,7	92
5	32,0 - 1,7	95	5	31,3 - 2,6	92
$m_{diff} = 0,92 \text{ dt/ha}$			6	31,1 - 2,8	92
			7	30,5 - 3,4	90
			8	30,6 - 3,3	90
			9	30,9 - 3,0	91
			10	31,2 - 2,7	92
			$m_{diff} = 0,87 \text{ dt/ha}$		

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen är signifikanta. Den något högre avkastning, det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Någon skillnad mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej kunnat märkas.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	62	62	54	38	36	47	43	67	72	93	59	65	698
Årets nederbörd	11	149	74	27	18	46	22	45	64	112	56	61	685

Tranarp. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Nils Andreasson, Tranarp, Åstorp

Matj.: Något mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 30 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	37,7	100	1	40,2	100
2	38,2 + 0,5	101	2	39,3 - 0,9	98
3	36,5 - 1,2	97	3	39,2 - 1,0	98
$m_{diff} = 1,56 \text{ dt/ha}$			4	34,1 - 6,1	85
			5	37,6 - 2,6	94
			6	36,8 - 3,4	92
			7	36,6 - 3,6	91
			8	37,8 - 2,4	94
			9	37,1 - 3,1	92
			$m_{diff} = 2,26 \text{ dt/ha}$		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det större avståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, motsvarar emellertid endast skillnaden i årskostnad för de prövade dikningarna.

Observationer: Någon skillnad mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej kunnat förmärkas.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	66	66	55	40	38	48	50	59	83	106	67	63	741
Årets nederbörd	11	149	74	27	18	46	22	45	64	112	56	61	685

Övragård. År 1956

Försöksvärd: Fru Lia Brunnström, Övragård, Skälderviken

24.

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Blandsäd

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Avståndsförsök

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 10 m	37,2	100
" 30 m med		
tubulering tvärs över dikena	36,5 - 0,7	98
Stamdikning ^{x)}	36,2 - 1,0	97
$m_{diff} = 1,3$ dt/ha		

Den mindre skillnad i avkastning mellan försöksleden som erhållits, ligger helt inom felgränserna och får ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Djupförsök

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,70 m	34,3	100
" 1,10 m	35,4 + 1,1	103
$m_{diff} = 1,2$ dt/ha		

Den mindre skillnad i avkastning mellan försöksleden som erhållits, ligger helt inom felgränserna och får ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	58	53	44	35	30	40	40	54	85	105	62	66	672
Årets nederbörd	14	116	43	20	10	46	22	48	36	122	43	43	563

x) Detta försöksmoment består av 0,6 ha (100x60 m) stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

Lydinge. År 1956Försöksvärd: Kapten Bror-Carl Cederström, Lydinge, Hyllinge

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Ärtor

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 10 m</u>			<u>Dikesavstånd 20 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	23,5	100	1	23,1	100
2	22,6 - 0,9	96	2	23,7 + 0,6	103
3	22,6 - 0,9	96	3	22,4 - 0,7	97
$m_{diff} = 0,67$ dt/ha			4	25,0 + 1,9	108
			5	24,5 + 1,4	106
			6	24,3 + 1,2	105
			$m_{diff} = 0,88$ dt/ha		

På det mindre dikesavståndet har erhållits antydning till en skördenedsättning mellan dikena. Denna återfinnes emellertid ej på det större dikesavståndet, där avkastningen stiger något mot mitten mellan dikena. Dörrresultat som erhållits synes tyda på att det större dikesavståndet ur avkastningssynpunkt, detta år givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej kunnat förmärkas.

<u>Nederbörd:</u>	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	Hela året
Medelnederbörd	55	55	45	33	29	41	43	58	76	83	55	62	635
Årets nederbörd	14	62	57	24	15	50	18	44	30	130	50	60	554

Lönkhult. År 1956Försöksvärd: AB W. Weibull, Landskrona

Matj.: Måttligt mullhaltig styv moränlera

Alv: Mycket styv moränlera

Gröda: Höstvetor

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 10 m</u>			<u>Dikesavstånd 20 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	45,2	100	1	44,5	100
2	44,9 - 0,3	99	2	44,2 - 0,3	99
3	44,9 - 0,3	99	3	44,6 + 0,1	100
$m_{diff} = 0,95$ dt/ha			4	44,7 + 0,2	100
			5	45,2 + 0,7	102
			6	44,2 - 0,3	99
			$m_{diff} = 0,85$ dt/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda icke erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	Hela året
Medelnederbörd	55	55	45	33	29	41	43	50	76	83	55	62	635
Årets nederbörd	14	62	57	24	15	50	18	44	30	130	50	60	554

Nybo gård, År 1956

26.

Försöksvärd: Godsägare Gösta Hofvendahl, Nybo gård, Mjöhult

Matj.: Mjöt mullhaltig lerig sand

Alv: Svagt lerig sand

Gröda: Höstvete

AvståndsförsökDikesavstånd 12 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	36,8	100
2	35,7 - 1,1	97
3	35,7 - 1,1	97
4	36,1 - 0,7	98
5	36,0 - 0,8	98

 $m_{\text{diff}} = 1,17 \text{ dt/ha}$

Någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Detta tyder på att även ett något större dikesavstånd än det prövade med hänsyn till avkastningen detta år skulle givit en tillräckligt god dränering.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	55	55	45	33	29	41	43	58	76	83	55	62	635
Årets nederbörd	14	62	57	24	15	50	18	44	30	130	50	60	554

Svalövsgården, År 1956Försöksvärd: Allmänna Svenska Utsädesbolaget, Svalöv

Matj.: Mättligt mullhaltig sandig moränlättilera

Alv: Sandig moränlättilera

Gröda: Vårvete

AvståndsförsökDikesavstånd 14 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	21,7	100
2	20,7 - 1,0	95
3	21,6 - 0,1	100
4	21,6 - 0,1	100
5	21,6 - 0,1	100

 $m_{\text{diff}} = 0,60 \text{ dt/ha}$ Dikesavstånd 24 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,4	100
2	21,1 + 0,7	103
3	21,0 + 0,6	103
4	21,6 + 1,2	106
5	21,4 + 1,0	105
6	21,5 + 1,1	105
7	21,3 + 0,9	104
8	21,1 + 0,7	103
9	21,5 + 1,1	105
10	21,1 + 0,7	103

 $m_{\text{diff}} = 0,46 \text{ dt/ha}$

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda icke erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Tidigt på våren var upptorkningen sämre på det större avståndet. Vid tiden för vårbrukets början var skillnaden i det närmaste utjämnad. Några skillnader i bärighet har ej förmärkts.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	65	62	55	37	35	44	47	59	77	94	59	65	699
Årets nederbörd	14	128	58	20	17	41	18	51	48	104	46	76	621

Svenstorp. År 1956

Försöksvärd; Friherre Th. G. Gyllenkrok, Björnstorp

Matj.: Mullfattig sandig moränlättilera

Alv: Lättare moränmellanlera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m				Dikesavstånd 32 m			
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	95,2	100		1	97,2	100	
2	96,3 + 1,1	101		2	98,3 + 1,1	101	
3	94,6 - 0,6	99		3	96,7 - 0,5	99	
4	95,0 - 0,2	100		4	96,4 - 0,8	99	
5	95,1 - 0,1	100		5	97,7 + 0,5	101	
$m_{diff} = 1,79 \text{ dt/ha}$				6	97,8 + 0,6	101	
				7	98,9 + 1,7	102	
				8	99,0 + 1,8	102	
				9	99,2 + 2,0	102	
				10	98,0 + 0,8	101	
				$m_{diff} = 2,34 \text{ dt/ha}$			

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda icke erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej förmärkts.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	55	45	36	32	41	40	56	68	77	50	57	616
Årets nederbörd	13	109	68	25	13	30	18	44	45	92	38	58	554

Säbyholm. År 1956

Försöksvärd; Svenska Sockerfabriksaktiebolaget, Säbyholms gård, Landskrona

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Sockerbetor

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	518,5	100
" " 16 m	429,0 - 89,5	83
" " 24 m	476,7 - 41,8	92
$m_{diff} = 39,21 \text{ dt/ha}$		

11. Bandförsök

Dikesavstånd 12 m			Dikesavstånd 24 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	487,6	100	1	500,1	100
2	487,0 - 0,6	100	2	494,7 - 5,4	99
3	500,6 + 13,0	103	3	499,0 - 1,1	100
$m_{diff} = 12,52 \text{ dt/ha}$			4	490,8 - 9,3	98
			5	503,8 + 3,7	101
			6	482,6 - 17,5	97
			$m_{diff} = 11,60 \text{ dt/ha}$		

Enligt de resultat som erhållits med den äldre försöksmetodiken har det minsta dikesavståndet givit den högsta avkastningen. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

Bandförsöket uppvisar ej några skördenedsättningar mellan dikena, vilket skulle tyda på att det ej föreligger någon skillnad i avkastning mellan de olika dikesavstånden. Resultaten från de båda skördemetoderna är sålunda ej helt överensstämmande.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Djupförsök

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,8 m	462,9	100
" 1,2 m	468,7 + 5,8	101
$m_{diff} = 24,76$ dt/ha		

Det större dikesdjupet har givit något högre skörd. Det erhållna utslaget ligger emellertid helt inom felgränserna och kan därför ej tillmätas större betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	47	47	35	28	23	37	38	52	62	82	48	48	547
Årets nederbörd	10	85	49	19	10	35	18	48	28	73	41	54	470

Plönninge, År 1956

Försöksvärd: Plönninge Lantmannaskola, Harplinge

Matj.: Mullrik moränlättilera

Alv: Moränlättilera

Gröda: Höstvete

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	47,2	100	1	48,8	100	1	48,8	100
2	46,0 - 1,2	97	2	47,6 - 1,2	98	2	47,6 - 1,2	98
3	46,9 - 0,3	99	3	47,6 - 1,2	98	3	47,6 - 1,2	98
4	46,7 - 0,5	99	4	49,2 + 0,4	101	4	49,2 + 0,4	101
5	46,5 - 0,7	99	5	49,9 + 1,1	102	5	49,9 + 1,1	102
$m_{diff} = 1,5 \text{ dt/ha}$			6	49,0 + 0,2	100	6	49,0 + 0,2	100
			7	47,8 - 1,0	98	7	47,8 - 1,0	98
			8	49,5 + 0,7	101	8	49,5 + 0,7	101
			9	48,5 - 0,3	99	9	48,5 - 0,3	99
			10	49,0 + 0,2	100	10	49,0 + 0,2	100
			$m_{diff} = 1,5 \text{ dt/ha}$					

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Mågra skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Nedelnederbörd	62	72	48	38	37	50	52	62	78	110	69	69	747
Årets nederbörd	13	114	53	17	10	32	38	73	52	140	50	54	646

Forstena, År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Nils Dahlgren, Forstena, Vargön

Matj.; Mullrik styvare mellanlera

Älv: Styv lera

Gröda: Korn

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	34,4	100	1	37,3	100
2	31,9 - 2,5	93	2	34,9 - 2,4	94
3	31,8 - 2,6	92	3	33,6 - 3,7	90
4	32,3 - 2,1	94	4	32,9 - 4,4	88
5	32,1 - 2,3	93	5	33,1 - 4,2	89
$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$			6	34,0 - 3,3	91
			7	34,2 - 3,1	92
			8	33,9 - 3,4	91
			9	35,7 - 1,6	96
			10	34,1 - 3,2	91
			$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De utslag som skördevärdena anger hänför sig till dikesparcellen och ligger inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan diken synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Fältet besåddes 1955 med höstvetc, som vid vinterns inträde visade ett jämnt och vackert bestånd. Under vintern och våren utsattes detsamma för svåra skador genom uppfrysning, kyla och blåst. Något samband mellan dikenans belägenhet och utvintringens omfattning kunde ej konstateras. De svåraste skadorna torde ha inträffat när marken var tjälad och dikningen sålunda var satt ur funktion.

Vetet utvintrade i sådan omfattning, att fältet måste säas om. Kornsådden skedde ganska sent. Såbadden var då starkt uttorkad, och en del av utsädet grodde först sedan regn fallit. Beståndet blev därför jämnt. Mot slutet av vegetationsperioden hade emellertid ojämnheter i huvudsak utjämnats.

Några skillnader i bärighet mellan olika dikningar har ej framträtt under året.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt, Hela året

Medelnederbörd 73 62 57 42 38 47 47 58 68 100 69 83 744

Årets nederbörd 46 109 55 16 10 20 18 49 51 80 36 46 536

Skerrud, År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Karl Erik Falk, Skerrud, Åstebroberg

Matj.: Mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Älv: Styv lera

Gröda: korn

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår sex upprepningar. Dikesavstånd 15 m

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2	47,9	100
2		43,7 - 4,2	91
3		43,6 - 4,3	91
4		42,9 - 5,0	90
5		43,1 - 4,8	90
6		43,5 - 4,4	91
7		45,5 - 2,4	95
8	0,5	44,7 - 3,2	93
$m_{diff} = 2,2 \text{ dt/ha}$			

Det från 1,2 till 0,5 meter kontinuerligt avtagande dikesdjupet avtecknar sig ej i en motsvarande successiv förändring i skördevärdenas storlek. Den variation i avkastning mellan olika parceller som erhållits ligger helt inom felgränserna. Något samband mellan dikesdjupet och skördens storlek kan därför ej konstateras i årets försök.

Observationer: Uptorkningen var under våren snabbare där dikena ligger djupare. Skillnaden hade i stort sätt utjämnats vid tiden för vårbrukets början. Vid höstplöjningen märktes en sämre bärighet vid grundare dikning, men den innebar ej någon olägenhet för plöjningen.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	64	44	40	26	30	40	47	54	58	84	54	73	614
Årets nederbörd	46	0	32	6	5	6	12	42	56	115	55	59	434

Tveten. År 1956

Försöksvärd; Lantbr. Karl Andersson, Tveten, Brålanda

Matj.: Måttligt mullhaltig mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 8,5 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 17 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	39,0	100	1	39,6	100	1	39,6	100
2	38,0 - 1,0	97	2	37,8 - 1,8	95	2	37,8 - 1,8	95
3	39,4 + 0,4	101	3	38,8 - 0,8	98	3	38,8 - 0,8	98
$m_{diff} = 0,7 \text{ dt/ha}$			4	38,9 - 0,7	98	4	38,9 - 0,7	98
			5	38,3 - 1,3	97	5	38,3 - 1,3	97
			6	40,1 + 0,5	101	6	40,1 + 0,5	101
			$m_{diff} = 0,8 \text{ dt/ha}$					

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i uptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	64	44	40	26	30	40	47	54	58	84	54	73	614
Årets nederbörd	46	0	32	6	5	6	12	42	56	115	55	59	434

Frugården. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Oskar Johansson, Frugården, Tengene

Matj.: Mättligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	40,3	100	1	40,5	100
2	39,8 - 0,5	99	2	40,8 + 0,3	101
3	41,0 + 0,7	102	3	41,3 + 0,8	102
4	41,5 + 1,2	103	4	42,8 + 2,3	106
5	41,2 + 0,9	102	5	42,0 + 1,5	104
$m_{diff} = 0,91 \text{ dt/ha}$			6	42,8 + 2,3	106
			7	41,9 + 1,4	103
			8	41,6 + 1,1	103
			9	42,5 + 2,0	105
			10	42,6 + 2,1	105
			$m_{diff} = 0,92 \text{ dt/ha}$		

Båda dikesavstånden uppvisar en skördedepression invid dikena. För det större avståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. I årets försök synes således det längre dikesavståndet ha givit den högsta avkastningen.

Det något ovanliga resultatet kan möjligen förklaras på följande sätt. Fjölårets höstvetegröda uppvisade betydande skördenedsättningar mellan dikena orsakade av uppfrysning. På det större avståndet var avkastning mitt mellan dikena endast hälften så stor som invid desamma. Detta kan ha medfört, att vi i år haft större näringstillgång och därmed fått högre skörd i områdena mitt mellan dikena.

Observationer: Tidigt på våren förelåg en skillnad i upptorkning mellan olika avstånd, som vid tiden för vårbrukets början emellertid var utjämnad. Några skillnader i bärighet har icke förmärkts.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	50	38	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	593
Årets nederbörd	37	54	51	13	9	23	18	71	29	108	50	47	510

Gammelstorp. År 1956

Försöksvärd: Agronom Sven Axelsson, Gammelstorps säteri, Skövde

Matj.: Mättligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

Avståndsförsök inom ett förhållandevis plant område (marklutning mindre än 15:1000).

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 10 m	35,0	100
" 16 m	34,2 - 0,8	98
" 24 m	33,6 - 1,4	96
" 48 m ^x)	33,3 - 1,7	95
$m_{diff} = 1,36 \text{ dt/ha}$		

x) Parcellerna är ej placerade så att de anger medelskörden för dikesavståndet i fråga. De är uttagna på en sträcka av 24 meter i utområdet mellan dikena.

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 16 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	33,5	100	1	32,8	100
2	35,0 + 1,5	104	2	32,3 - 0,5	98
3	35,4 + 1,9	106	3	32,4 - 0,4	99
$m_{\text{diff}} = 0,9 \text{ dt/ha}$			4	32,3 - 0,5	98
			5	32,3 - 0,5	98
			$m_{\text{diff}} = 0,5 \text{ dt/ha}$		
Dikesavstånd 24 m			Dikesavstånd 48 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	32,0	100	1	32,3	100
2	33,0 + 1,0	103	2	31,3 - 1,0	97
3	32,4 + 0,4	101	3	31,1 - 1,2	96
4	32,7 + 0,7	102	4	30,9 - 1,4	96
5	31,8 - 0,2	99	5	31,2 - 1,1	97
6	32,2 + 0,2	101	6	30,0 - 2,3	93
7	32,0 ± 0,0	100	7	30,1 - 2,2	93
$m_{\text{diff}} = 0,6 \text{ dt/ha}$			8	29,3 - 3,0	91
			9	30,1 - 2,2	93
			10	30,9 - 1,4	96
			11	30,8 - 1,5	95
			12	30,3 - 2,0	94
			13	29,2 - 3,1	90
			14	29,0 - 3,3	90
			15	29,3 - 3,0	91
			$m_{\text{diff}} = 1,1 \text{ dt/ha}$		

Resultaten enligt den äldre försöksmetodiken visar en med ökat dikesavstånd avtagande skörd. Utslagen ligger emellertid helt inom felgränserna. Enligt bandförsöket har den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten icke påverkat avkastningen i mera betydande grad på dikesavstånden 10, 16 och 24 meter. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. På 48 metersavståndet föreligger en tydlig depression. Då endast två upprepningar ingår blir dock den förhållandevis stora skördenedsättningen icke statistiskt säker.

Observationer: Tidigt under våren visade 48-meters avstånden en något sämre upptorkning. När sådden utfördes var upptorkningen jämn över hela fältet. Vid skörden rådde torrt väder. Marken hade fullgod bärighet vid samtliga dikesavstånd.

Avståndsförsök inom område med stark marklutning (ca 40:1000)

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	30,2	100
Stamdikning _x)	29,3 - 0,9	97

De stamdikade områdena har givit en något lägre skörd. Utslaget ligger emellertid helt inom felgränserna.

Nederbörd:	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	54	44	33	37	47	43	63	70	94	57	67	661
Årets nederbörd	30	100	52	26	4	18	18	45	29	99	53	42	516

x) Detta försöksmoment består av ca 0,5 ha stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

Gunnarstorp, År 1956

34.

Försöksvärd: Godsägare W. Wahlström, Gunnarstorp, Flakeberg

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	44,9	100
- " - 24 m	48,1 + 3,2	107
- " - 32 m	42,3 - 2,6	94

$m_{diff} = 4,8 \text{ dt/ha}$

Av skördevärdena för enskilda parceller framgår, att avkastningens storlek varierat kraftigt inom olika delar av fältet. Denna variation har ej något samband med dikningen. Den avtecknar sig därför i ett osedvanligt stort försöksfel. De skillnader i avkastning för olika dikesavstånd som erhållits i försöket ligger sålunda helt inom felgränserna och kan ej tillmätas någon betydelse.

II. Bandförsök

Dikesavstånd 96 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	41,0	100
2	39,7 - 1,3	97
3	41,1 + 0,1	100
4	38,8 - 2,2	95
5	34,2 - 6,8	83
6	33,4 - 7,6	81
7	34,7 - 6,3	85
8	35,2 - 5,8	86
9	33,0 - 8,0	80
10	31,0 - 10,0	76

$m = 4,5 \text{ dt/ha}$

diff

Av de sex stamdikade områdena som tidigare ingått i försöksplanen, har samtliga utom ett nu dikats. På det återstående området utfördes skörd enligt bandmetoden. Skörden visar en stark depression ut mot mitten av avståndet. Då endast två upprepningar ingår blir dock den förhållandevis stora depressionen icke statistiskt säker.

Observationer: Försöksfältet var besätt med hösträps, som emellertid fullständigt utvintrade. Tidigt på våren var det stamdikade försöksledet och 32- meters avstånden sämre upptorkade. Vid uppharvningen av rapsen märktes fortfarande en viss skillnad, men såbruket blev tillfredsställande över hela fältet. På det stamdikade området kom havren upp senare, och under vegetationsperioden kunde man konstatera ett sämre bestånd därstädes.

Vid skörden var marken uppblött, och på det stamdikade området och 32- meters avståndet märktes inga skillnader i upptorkning eller bärighet.

Djupförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,6 m	34,8	100
- " - 0,9 m	43,4 + 8,6	125
- " - 1,2 m	38,7 + 3,9	111

$m_{diff} = 4,6 \text{ dt/ha}$

Skillnaden i avkastningen mellan olika dikesdjup ligger helt inom felgränserna och får ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Tidigt på våren iaktogs en sämre upptorkning vid 0,6 meters djup. I övrigt har ej förmärkts någon skillnad i upptorkning eller bärighet.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	50	38	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	593
Årets nederbörd	37	54	51	13	9	23	18	71	29	108	50	47	510

Statens försöksgård, Lanna. År 1956

Matj.: Mättligt mullhaltig styv mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Föderarter

Diupförsök I

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,6 meter vid parcell 8. I försöket ingår 3 upprepningar. Dikesavstånd 22 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2	19,2	100
2		19,6 + 0,4	102
3		19,9 + 0,7	104
4		19,0 - 0,2	99
5		21,9 + 2,7	114
6		24,4 + 5,2	127
7		23,9 + 4,7	124
8	0,6	21,4 + 2,2	111

$m_{diff} = 1,7 \text{ dt/ha}$

Såsom framgår av skördesiffrorna ökar avkastningen med minskat dikesdjup. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Enligt utförda observationer var uppkomsten ej så god inom den ena hälften av försöket. Beståndet blev där glesare och avkastningen lägre. Detta påverkade helt ett av blocken samt sträckte sig ut över den djupare dikade delen av det mellersta blocket. Detta kom som följd därav att uppvisa en kraftigare gröda inom den grunt dikade delen. Det utslag till förmån för mindre dikesdjup som erhöles i försöket, är till huvudsaklig del att hänföra till detta block.

Diupförsök II

Gröda: Höstvele

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,6 meter vid parcell 8. I försöket ingår 5 upprepningar. Dikesavstånd 20 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2	43,9	100
2		41,0 - 2,9	93
3		39,9 - 4,0	91
4		39,5 - 4,4	90
5		40,5 - 3,4	92
6		40,1 - 3,8	91
7		38,9 - 5,0	89
8	0,6	38,5 - 5,4	88

$m_{diff} = 1,6 \text{ dt/ha}$

Skörden minskar med avtagande dikesdjup. Utslaget är olika kraftigt inom olika delar av försöket. I vissa block är skördensättning mycket markant. Den statistiska bearbetningen visar för försöket i sin helhet tendens till signifikant utslag för lägre skörd vid mindre dikesdjup.

Vid besiktning av fältet kunde man särskilt i vissa block konstatera ett klart samband mellan dikesdjupet och avkastningens storlek. Verkan av dikena sträckte sig längre vid den djupa dikningen. Det område mellan dikena, där vetet skadats genom uppfrysning, ökade sålunda i bredd, när man gick i riktningen avtagande dikesdjup.

Observationer: Vid tiden för vårbruket märktes ingen skillnad i upptorkning vid olika dikesdjup. Några olikheter i bärighet i samband med skörden har ej framträtt.

I försöket ingår 3 dikesavstånd 16, 32 och 80 meter, samt 4 såtider.

Såtiderna har bestämts enl. följande grunder:

Såtid A förlägges till en tidpunkt då det minsta avståndet är upptorkat och våren är så långt framskriden, att det är möjligt att börja så.

Såtid B, C, och D följer med 5 dagars mellanrum. Vid ogynnsam väderlek, den efter 5 dagar första lämpliga dag för sådd.

Brukningen sker i direkt samband med sådden. Bearbetningen och bedömningen av skörderesultaten sker enligt följande grunder:

1. Den såtid som givit högsta skörd vid 16, 32 resp. 80 meters dikesavstånd bestämmas.

2. Såtiden med högsta skörd vid 16 meter ställes mot såtid med högsta skörd vid 32 resp. 80 meter.

Skörderesultat.

Gröda: Havre

1. Såtid med högsta skörd understruken.

Dikes- avstånd	Skörd dt/ha			
	Såtid			
	A 28/4	B 4/5	C 9/5	D 14/5
16	52,3	52,7	52,9	<u>53,1</u>
32	52,4	52,5	<u>53,1</u>	53,0
80	50,7	51,4	<u>53,3</u>	51,0
Rel. tal				
16	100	101	101	102
32	100	100	101	101
80	100	101	105	101

2. Jämförelse bästa såtid vid olika dikningsintensitet.

	Skörd dt/ha			
	16 m	32 m	16 m	80 m
Abs. skörd	53,5	53,0	52,8	53,3
Rel. tal	100	99	100	101

Skillnaderna i skörd mellan de prövade kombinationerna av såtid och dikesavstånd äro små och ligger helt inom felgränserna.

Observationer:

Såtid	Brukning. o sådd	Uppkomst	Avgång	Skörd
A	28 april	18 maj	6 juli	17 sept
B	4 maj	22 --	10 --	17 --
C	9 --	25 --	14 --	17 --
D	14 --	28 --	17 --	17 --

Upptorkningen var något sämre på 80- meters avstånden under våren men detta vållade inte några olägenheter vid sådden. Skörden företogs med skörletröska. Mindre drösning förekom vid skörden av de parceller som såddes 28/4. Några skillnader i bärighet har ej iakttagits.

Gröda: Vall II

Under den tid försöket ligger i vall bortfaller momentet med olika såtider. Försöket skördas och bearbetas såsom ett rent avståndsförsök.

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 16 m	26,3	100	
" 32 m	24,8 - 1,5	94	$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$
Dikesavstånd 16 m	24,7	100	
Stamdikning ^{x)}	20,1 - 4,6	81	$m_{diff} = 1,3 \text{ dt/ha}$

Såsom framgår av skörderesultaten har 32-meters avståndet givit något lägre skörd än 16-meters avståndet. Statistisk säkerhet föreligger dock inte. Det stamdikade försöksledet uppvisar däremot en statistisk säker skördenedsättning jämfört med 16-meters dikningen.

Observationer: Klöverbeståndet på 80-meters dikningen var sämre än på gyvriga dikningar.

Några skillnader i upptorkning eller bärighet har ej iakttagits.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	37	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	553
Årets nederbörd	25	46	40	12	1	11	25	26	39	79	40	32	376

Maggegården, År 1956

Försöksvärd: Lantbrukare Allan Andersson, Maggegården, Jungsskola.

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Avståndsförsök

Försöken utlagda på en vanlig täckdikning. De omfattar därför endast ett dikesavstånd.

Försök I

Gröda: Vall III

Dikesavstånd 20 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	32,2	100
2	32,4 + 0,2	101
3	32,9 + 0,7	102
4	34,2 + 2,0	106
5	33,2 + 1,0	103

$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Snarare synes skörden stiga något med ökat avstånd från diket. De erhållna utslagen kan dock ej anges som statistiskt säkra. Med hänsyn till de resultat som erhållits i försöket, synes ett något större dikesavstånd detta år ur avkastningssynpunkt kunna ha givit en tillräckligt god dränering.

Försök II

Gröda: Havre

Dikesavstånd 20 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29,8	100
2	29,6 - 0,2	99
3	29,6 - 0,2	99
4	27,0 - 2,8	91
5	29,6 - 0,2	99

$m_{diff} = 1,5 \text{ dt/ha}$

x) Detta försöksmoment består av 80 x 80 meter (0,6 ha) stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke nämnvärt påverkat avkastningen. Det mindre utslag som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Ett något större avstånd torde därför under detta år givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: På våren märktes en tidigare upptorkning över dikena. Vid vårbrukets början var det jämnt upptorkat över hela avståndet. Inga bärighetsskillnader iakttagna.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	41	37	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	553
Årets nederbörd	25	46	40	12	1	11	25	26	39	79	40	32	376

Ryholm., År 1956

Försöksvärd: Agronom Stig Jansson, Ryholms gods, Moholm

Matj.: Mullrik styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Försöket utlagt på en vanlig täckdikning. Det omfattar därför endast ett dikesavstånd.

Dikesavstånd 40 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27,0	100
2	27,4 + 0,4	101
3	25,8 - 1,2	96
4	26,4 - 0,6	98
5	24,9 - 2,1	92

$m_{diff} = 0,88 \text{ dt/ha}$

En mindre skördedepression med tendens till statistiskt säkert utslag har erhållits. Skördedepressionen är dock icke av en sådan storleksordning i årets försök, att ett mindre avstånd varit motiverat ur avkastningssynpunkt.

Observationer: Fältet besåddes med rybs hösten 1955. På grund av torkan grodde denna dåligt. Det svagt utvecklade beståndet utvintrade fullständigt. Fältet harvades upp och besåddes med korn. Några skillnader i upptorkning och bärighet har ej kunnat förmärkas under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	42	39	33	22	27	38	41	59	71	81	47	54	554
Årets nederbörd	23	72	47	18	6	24	10	50	34	94	41	42	461

Stensfält. År 1956

Försöksvärd: Bröderna Eliasson, Stensfält, Moholm

Matj.: Mätligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vall 1

Dikesavstånd 14 m

Avståndsförsök

Dikesavstånd 28 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	80,8	100	1	84,5	100
2	82,3 + 1,5	102	2	85,5 + 1,0	101
3	81,8 + 1,0	101	3	84,1 - 0,4	100
4	84,8 + 4,0	105	4	88,9 + 4,4	105
5	84,7 + 3,9	105	5	87,5 + 3,0	104
			6	87,9 + 3,4	104
			7	90,1 + 5,6	107
			8	90,9 + 6,4	108
			9	91,7 + 7,2	109
			10	90,9 + 6,4	108

$m_{diff} = 2,42 \text{ dt/ha}$

$m_{diff} = 2,99 \text{ dt/ha}$

På båda dikesavstånden är skörden låg invid diket och ökar mot mitten av avstånden. För det större dikesavståndet föreligger en tendens till signifikant utslag. På fältet förefinnes en del mindre svackor vari på denna jordart lätt bildas ytvatten. På en del av skördeområdet omfattande ett kort och ett långt avstånd var vallskörden av denna orsak särskilt ojämn och svag. Som slutomdöme får sägas, att det ej torde föreligga någon skillnad i avkastning mellan de prövade avstånden i årets försök.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hel- året
Medelnederbörd	42	39	33	22	27	38	41	59	71	81	47	54	554
Årets nederbörd	27	70	49	18	4	18	15	51	26	82	30	52	442

Stommen. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Anders Palmstedt, Stommen, Lovane

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Dikesavstånd 16 m				Avståndsförsök			Dikesavstånd 32 m			
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	26,2	100		1	26,1	100	1	26,1	100	
2	26,1 - 0,1	100		2	26,0 - 0,1	100	2	26,0 - 0,1	100	
3	27,1 + 0,9	103		3	26,0 - 0,1	100	3	26,0 - 0,1	100	
4	27,3 + 1,1	104		4	26,4 + 0,3	101	4	26,4 + 0,3	101	
5	27,8 + 1,6	106		5	26,7 + 0,6	102	5	26,7 + 0,6	102	
$m_{diff} = 0,5 \text{ dt/ha}$				6	27,2 + 1,1	104	6	27,2 + 1,1	104	
				7	26,7 + 0,6	102	7	26,7 + 0,6	102	
				8	26,2 + 0,1	100	8	26,2 + 0,1	100	
				9	26,2 + 0,1	100	9	26,2 + 0,1	100	
				10	25,2 - 0,7	97	10	25,2 - 0,7	97	
				$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$						

På båda dikesavstånden är skörden låg invid diket och ökar mot mitten av avstånden. För det mindre dikesavståndet föreligger signifikant utslag. Dess orsak kan inte närmare anges. Med hänsyn till de resultat som erhållits i årets försök kan det större dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	37	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	553
Årets nederbörd	30	47	45	9	2	11	24	49	56	98	46	41	458

Sötåsen. År 1956

Försöksvärd: Skaraborgs läns landsting, Sötåsens egendom, Töreboda

Matj.: Mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvet

Dikesavstånd 18 m				Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m			
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	53,2	100		1	50,0	100	1	50,0	100	
2	52,7 - 0,5	99		2	49,1 - 0,9	98	2	49,1 - 0,9	98	
3	51,3 - 1,9	96		3	48,8 - 1,2	98	3	48,8 - 1,2	98	
4	52,4 - 0,8	98		4	48,6 - 1,4	97	4	48,6 - 1,4	97	
5	51,8 - 1,4	97		5	49,1 - 0,9	98	5	49,1 - 0,9	98	
$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$				6	48,8 - 1,2	98	6	48,8 - 1,2	98	
				7	48,8 - 1,2	98	7	48,8 - 1,2	98	
				8	48,6 - 1,4	97	8	48,6 - 1,4	97	
				9	49,5 - 0,5	99	9	49,5 - 0,5	99	
				10	49,0 - 1,0	98	10	49,0 - 1,0	98	
				$m_{diff} = 0,7 \text{ dt/ha}$						

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag som skördevärdena anger ligger inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: På de långa avstånden förefanns tecken på uppfrysning. Tidigt under våren var de långa avstånden något senare i upptorkning. Denna skillnad var vid tiden för vårbruket i stort sett utjämnad. Några skillnader i bärighet har icke förmärkts.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	42	39	33	22	27	38	41	59	71	81	47	54	554
Årets nederbörd	25	80	45	21	1	9	15	51	38	104	43	44	476

Tyskagården. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Ernst Häggren, Tyskagården, Sk. Åsaka, Skara

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig grovmo

Alv: Lerig grovmo

Gröda: Havre

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>				<u>Dikesavstånd 36 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	32,6	100		1	35,8	100	
2	33,0 + 0,4	101		2	37,4 + 1,6	104	
3	34,0 + 1,4	104		3	38,0 + 2,2	106	
4	33,8 + 1,2	104		4	38,6 + 2,8	108	
5	33,4 + 0,8	102		5	39,1 + 3,3	109	
$m_{diff} = 0,5 \text{ dt/ha}$				6	39,2 + 3,4	109	
				7	38,9 + 3,1	109	
				8	38,7 + 2,9	108	
				9	40,3 + 4,5	113	
				10	40,1 + 4,3	112	
				$m_{diff} = 0,6 \text{ dt/ha}$			

Invid dikena har på båda avstånden erhållits skördedepressioner. För det längre avståndet är utslaget fullt signifikant. Detta skulle kunna tyda på en viss negativ verkan av dikningen. Man får därför konstatera, att det större dikesavståndet detta år givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	44	41	35	24	27	40	41	61	69	84	54	61	581
Årets nederbörd	26	77	53	22	4	20	35	59	54	83	48	43	524

Vrå Nolgården. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Thorsten Jonsson, Vrå Nolgården, Moholm

Matj.: Måttligt mullhaltig mycket styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Blandsäd

Avstånds- och djupförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	41,8	100
" 16 m	41,9 + 0,1	100
" 24 m	41,2 - 0,6	99
Dikesdjup 0,7 m	43,1	100
" 1,0 m	40,1 - 3,0	93
$m_{diff} = 1,6 \text{ dt/ha}$		

Några skillnader i avkastning mellan olika dikesavstånd har ej erhållits i årets försök.

En viss skillnad i skörd för olika dikesdjup har däremot registrerats. Det mindre djupet har sålunda givit en högre avkastning. Utslaget är statistiskt fullt säkert.

Observationer: Upprökningen har under den torra våren varit jämn och utan skillnader mellan olika försöksled. Några olikheter i bärighet har ej heller framträtt under året.

Standikningsförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken. Inom ett av områdena med 15- meters dikesavstånd har dessutom uttagits ett bandförsök.

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken.

	Skörd dt/ha	Rel. tal	Gröda: Vall II
Dikesavstånd 15 m	32,9	100	
Standikning _x)	31,7 - 1,2	96	$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$

II. Bandförsök

Dikesavstånd 15 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	30,5	100
2	30,3 - 0,2	99
3	31,0 + 0,5	102
4	31,8 + 1,3	104
5	31,9 + 1,4	105

$m_{diff} = 1,1 \text{ dt/ha}$

Resultaten enligt den äldre försöksmetodiken visar en mindre skördenedsättning för det standikade försöksledet. Utslaget kan dock ej anges som statistiskt säkert.

Bandförsöket uppvisar en med ökat avstånd från diket svagt stigande avkastning. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

Som sammanfattning kan sägas, att olikheter i dräneringsintensitet ej i mera betydande grad påverkat avkastningen i årets försök.

Observationer: Under den torra våren förelåg inga nämnvärda skillnader i upprökning. Några olikheter i bärighet har ej heller konstaterats.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	42	39	33	22	27	39	41	59	71	81	47	54	554
Årets nederbörd	25	80	45	21	1	9	15	51	38	104	43	44	476

Värings prästgård. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Arvid Väringer, Prästgården, Väring.

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Djupförsök

Gröda: Vete

Dikesdjupet vid parcell nr 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,6 meter vid parcell nr 8. I försöket ingår fyra upprepningar. Dikesavstånd 16 m

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2	47,3	100
2		44,7 - 2,6	95
3		45,5 - 1,8	96
4		44,9 - 2,4	95
5		45,1 - 2,2	95
6		44,3 - 3,0	94
7		43,7 - 3,6	92
8	0,6	44,0 - 3,3	93

$m_{diff} = 0,3 \text{ dt/ha}$

x) Detta försöksmoment består av 120x50 meter stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

Skörden avtager med avtagande djup. Utslaget är fullt signifikant.

Observationer: Några skador i form av uppfrysning eller isbränna förelåg icke. Några skillnader i upptorkning under våren kunde icke iakttagas. Under år 1956 var området kring södra Vadsbo ganska nederbördsfattigt. Marken var icke uppblött under någon del av vegetationstiden.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året.
Medelnederbörd	42	39	33	22	27	38	41	59	77	81	47	54	554
Årets nederbörd	25	51	42	10	3	17	14	67	29	79	41	42	420

Värsås prästgård. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Henrik Carlsson, Värsås prästgård, Värsås

Metj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

Dikesavstånd 14 m			Dikesavstånd 28 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	44,7	100	1	48,1	100
2	39,4 - 5,3	88	2	40,5 - 7,6	84
3	39,5 - 5,2	88	3	36,7 - 11,4	76
4	35,3 - 9,4	79	4	32,1 - 16,0	67
5	34,6 - 10,1	77	5	30,8 - 17,3	64
$m_{diff} = 1,4 \text{ dt/ha}$			6	33,4 - 17,7	63
			7	29,4 - 18,7	61
			8	31,7 - 16,4	66
			9	32,3 - 15,8	67
			10	32,3 - 15,8	67
			$m_{diff} = 3,3 \text{ dt/ha}$		

Mycket stora, statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Med de utslag som erhållits i årets försök är det mindre dikesavståndet att föredraga.

Observationer: Skördenedsättningarna mellan dikena är orsakade av uppfrysning. I svackorna har uppfrysningen varit starkare varför beståndet var fläckigt. Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året.
Medelnederbörd	52	54	44	33	37	47	43	63	70	94	57	67	661
Årets nederbörd	30	100	52	26	4	18	18	45	29	99	53	42	516

Värmlands län

=====

Apertin. År 1956

Försöksvärd: Direktör Åke Wiberg, Apertins egendom, Kil

Matj.: Något mullhaltig mjällig lättlera

Alv: Lättare mellanlera

Gröda: Vall II

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	57,4	100	1	54,9	100	1	54,9	100
2	55,2 - 2,2	96	2	52,7 - 2,2	96	2	52,7 - 2,2	96
3	53,9 - 3,5	94	3	50,1 - 4,8	91	3	50,1 - 4,8	91
4	53,4 - 4,0	93	4	49,5 - 5,4	90	4	49,5 - 5,4	90
5	53,2 - 4,2	93	5	46,1 - 8,8	84	5	46,1 - 8,8	84
$m_{diff} = 1,9 \text{ dt/ha}$			6	45,0 - 9,9	82	6	45,0 - 9,9	82
			7	43,8 - 11,1	80	7	43,8 - 11,1	80
			8	42,2 - 12,7	77	8	42,2 - 12,7	77
			9	42,8 - 12,1	78	9	42,8 - 12,1	78
			10	41,2 - 13,7	75	10	41,2 - 13,7	75
			$m_{diff} = 2,1 \text{ dt/ha}$					

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. På det mindre avståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. För det större avståndet är skördenedsättningen statistiskt fullt säker. Med de utslag som erhållits i årets försök är det mindre dikesavståndet klart att föredraga.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	Hela året
Medelnederbörd	59	61	48	36	41	43	56	61	77	96	64	73	715
Årets nederbörd	33	66	57	11	10	9	15	114	52	112	62	43	584

Kvarntorp. År 1956

Försöksvärd: AB Mölnbacka Trysil Lantbruksförvaltning, Mölnbacka

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 27 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	28,5	100	1	27,6	100	1	27,6	100
2	27,9 - 0,6	98	2	28,0 + 0,4	101	2	28,0 + 0,4	101
3	29,0 + 0,5	102	3	28,7 + 1,1	104	3	28,7 + 1,1	104
4	29,0 + 0,5	102	4	28,9 + 1,3	105	4	28,9 + 1,3	105
5	29,3 + 0,8	103	5	28,7 + 1,1	104	5	28,7 + 1,1	104
$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$			6	28,9 + 1,3	105	6	28,9 + 1,3	105
			7	29,3 + 1,7	106	7	29,3 + 1,7	106
			$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$					

Några skördenedsättningar mellan dikena har ej erhållits. Avkastningen synes däremot stiga mot mittområdet mellan dikena. Någon statistisk säkerhet i dessa utslag föreligger dock ej. Av resultaten i årets försök framgår, att det större dikesavståndet givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	Hela året
Medelnederbörd	48	46	39	27	30	32	44	51	67	84	56	61	585
Årets nederbörd	37	58	64	10	8	4	12	86	63	64	48	45	499

Lindesnär. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Anders Eriksson, Lindesnär, Fagerås

Matj.: Mättligt mullhaltig mjälig finmo

Alv: Mjälilig finmo

Gröda: Vall 1

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	114,2	100	1	112,0	100
2	113,4 - 0,8	99	2	113,6 + 1,6	101
3	113,6 - 0,6	99	3	110,0 - 1,0	98
4	111,8 - 2,4	98	4	112,9 + 0,9	101
5	109,6 - 4,6	96	5	114,7 + 2,7	102
$m_{diff} = 2,8 \text{ dt/ha}$			6	112,9 + 0,9	101
			7	114,1 + 2,1	102
			8	113,3 + 1,3	101
			9	110,8 - 1,2	99
			10	112,8 + 0,8	101
			$m_{diff} = 3,1 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	61	48	36	41	43	56	61	77	96	64	73	715
Årets nederbörd	33	66	57	11	10	9	15	114	52	112	62	43	584

Norenberg. År 1956

Försöksvärd: Värmlands-Stuteriet Norenberg, Geijersdal

Matj.: Mättligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall 1

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	68,5	100	1	68,8	100
2	68,6 + 0,1	100	2	69,1 + 0,3	100
3	68,5 - 0,0	100	3	70,1 + 1,3	102
4	66,6 - 1,9	97	4	69,5 + 0,7	101
5	65,9 - 2,6	96	5	69,7 + 0,9	101
$m_{diff} = 2,5 \text{ dt/ha}$			6	68,8 - 0,0	100
			7	70,4 + 1,6	102
			8	70,4 + 1,6	102
			9	68,4 - 0,4	99
			10	65,7 - 3,1	95
			$m_{diff} = 2,2 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	60	63	50	36	45	38	53	64	75	100	70	72	726
Årets nederbörd	49	74	55	10	14	9	23	128	46	94	52	67	629

Uddeholm. År 1956

Försöksvärd: Uddeholms Aktiebolag, Uddeholm

Matj.: Måttligt multhaltig mjällera

Alv: Mjällera

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 18 m	95,8	100
" 24 m	95,8 + 0,0	100
" 30 m	95,5 - 0,3	100
" 60 m	100,1 + 4,3	104

$m_{diff} = 14,4$ dt/ha

11. Bandförsök

Dikesavstånd 18 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	76,5	100
2	82,8 + 6,3	108
3	80,8 + 4,3	106
4	78,5 + 2,0	103
5	80,6 + 4,1	105

$m_{diff} = 2,6$ dt/ha

Dikesavstånd 30 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	83,0	100
2	88,9 + 5,9	107
3	80,6 - 2,4	97
4	85,5 + 2,5	103
5	81,7 - 1,3	98
6	81,7 - 1,3	98
7	85,7 + 2,7	103
8	85,1 + 2,1	103
9	88,0 + 5,0	106
10	89,8 + 6,8	108

$m_{diff} = 4,6$ dt/ha

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att avkastningens storlek varierat kraftigt inom olika delar av fältet. Denna variation synes ej ha något samband med dikningen och avtecknar sig därför i ett osedvanligt stort försöksfel. De skillnader i avkastning för olika dikesavstånd som erhållits i försöket ligger sålunda helt inom felgränserna och kan ej tillmätas någon betydelse.

Av bandförsöket framgår att den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten icke har påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan diken syns det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Uptorkningen under våren var jämn. Ingen skillnad i bärighet förmärktes i samband med värbetena på fältet. Vid skörden visade fältet ävenledes god bärighet.

Deepförsök

Gröda: Korn

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår sex upprepningar. Dikesavstånd 18 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m.	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2	18,7	100
2		19,6 + 0,9	105
3		20,5 + 1,8	110
4		20,4 + 1,7	109
5		19,5 + 0,8	104
6		19,1 + 0,4	102
7		19,0 + 0,3	102
8	0,5	18,8 + 0,1	101

$m_{diff} = 0,9$ dt/ha

Något samband mellan dikesdjupet och skördens storlek kan ej skönjas i försöket. Den variation i avkastning som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna.

Observationer: Upptorkningen under våren skedde snabbt och det var ej möjligt att se någon skillnad mellan olika djup. Det kraftiga regnet under juni månad blötte upp marken och slammade till matjorden. Särskilt märkbart var detta i alla svackor och lägre partier av fältet, där kornet blev allvarligt skadat. I den mogna grödan kunde man fortfarande se ett klart samband mellan fältets topografi och beståndets täthet och utveckling. Ett block inom försökets lägsta del måste på grund av de skador som uppkommit slopas.

Efter regnperioden i juni var bärigheten mycket låg oavsett dikesdjupets storlek. Vid skörden var det god bärighet över hela fältet.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	59	59	45	36	42	37	53	65	78	97	63	68	706
Årets nederbörd	39	64	77	15	11	15	16	208	70	97	54	54	720

Ölmskog. År 1956

Försöksvärd: Arrendator Sven Nilsson, Ölmskogs gård, Väse.

Matj.: Mättligt multhaltig mjällera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>				<u>Dikesavstånd 36 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	77,0	100		1	81,4	100	
2	78,6 + 1,6	102		2	80,3 - 1,1	99	
3	83,5 + 6,5	108		3	79,5 - 1,9	98	
4	76,8 - 0,2	100		4	83,9 + 2,5	103	
5	81,1 + 4,1	105		5	81,9 + 0,5	101	
m _{diff} = 3,8 dt/ha				6	80,0 - 1,4	98	
				7	79,7 - 1,7	98	
				8	77,6 - 3,8	95	
				9	77,9 - 3,5	96	
				10	76,3 - 5,1	94	
				m _{diff} = 3,3 dt/ha			

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikana, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	51	47	37	26	29	35	43	58	84	84	51	61	606
Årets nederbörd	29	53	50	7	6	6	18	80	46	84	43	42	464

Örebro län

=====

Askersundsby, År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Karl Einar Andersson, Askersundsby, Askersund

Matj.: Måttligt mullhaltig mjällättlera

Alv: Mjällättlera

Gröda: Höstvete

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27,9	100	1	28,0	100	1	28,0	100
2	25,6 - 2,3	92	2	24,7 - 3,3	88	2	24,7 - 3,3	88
3	24,1 - 3,8	87	3	23,1 - 4,9	83	3	23,1 - 4,9	83
4	23,0 - 4,9	83	4	22,4 - 5,6	80	4	22,4 - 5,6	80
5	24,2 - 3,7	87	5	21,6 - 6,4	77	5	21,6 - 6,4	77
$m_{diff} = 1,3 \text{ dt/ha}$			6	19,9 - 8,1	71	6	19,9 - 8,1	71
			7	22,3 - 5,7	80	7	22,3 - 5,7	80
			8	20,8 - 7,2	74	8	20,8 - 7,2	74
			9	19,5 - 8,5	70	9	19,5 - 8,5	70
			10	20,3 - 7,7	73	10	20,3 - 7,7	73
			$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$					

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har kraftigt påverkat avkastningen. Skördenedsättningen är för båda avstånden statistisk säker. Den är vidare av en sådan storleksordning att det mindre avståndet detta år varit att förneka.

Observationer: Beståndet av vete var på hösten jämnt och väl utvecklat utan märkbara skillnader mellan dikningarna. Under vinterperioden inträffade sedan de skador, som kommit till synes som depressioner mellan dikena. Den direkta orsaken kan ha varit uppfrysning i samband med vattenövermättnad i ytlagret. Jordarten är av uppfrysningsskarakter. Någon direkt iakttagelse föreligger emellertid inte. Tidigt på våren förelåg skillnader i bärighet, som på det långa avståndet kvarstod till slutet av april. Vid skörden var marken mycket uppblött och bärigheten var dålig mellan dikena oavsett dikesavstånd.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	52	54	42	33	34	41	46	65	70	89	54	63	643
Årets nederbörd	31	101	49	26	10	20	16	52	80	140	57	49	640

Klockhammar, År 1956

Försöksvärd: Lantbr. N.E. Nilsson, Klockhammar, Närkes Kil

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	35,1	100	1	30,6	100	1	30,6	100
2	34,3 - 0,8	98	2	35,0 + 4,4	114	2	35,0 + 4,4	114
3	36,1 + 1,0	103	3	33,8 + 3,2	110	3	33,8 + 3,2	110
4	34,1 - 1,0	97	4	32,9 + 2,3	108	4	32,9 + 2,3	108
5	35,4 + 0,3	101	5	32,9 + 2,3	108	5	32,9 + 2,3	108
$m_{diff} = 2,4 \text{ dt/ha}$			6	32,7 + 2,1	107	6	32,7 + 2,1	107
			7	33,5 + 2,9	109	7	33,5 + 2,9	109
			8	31,8 + 1,2	104	8	31,8 + 1,2	104
			9	29,9 - 0,7	98	9	29,9 - 0,7	98
			10	32,1 + 1,5	105	10	32,1 + 1,5	105
			$m_{diff} = 8,0 \text{ dt/ha}$					

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	50	48	33	28	32	40	49	60	76	86	58	66	626
Årets nederbörd	21	90	36	24	3	13	9	128	64	91	42	32	553

Svartkärr. År 1956

Försöksvärd: Direktör Arvid Nordling, Svartkärr, Åtorp.

Matj.: Mullrik moig lättlera

Alv: Styv mellanlera

Gröda: Korn

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>		<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc.	nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	19,1	100	1	1	12,7	100	
2	18,1 - 1,0	95	2	2	13,9 + 1,2	109	
3	17,9 - 1,2	94	3	3	14,0 + 1,3	110	
4	17,0 - 2,1	89	4	4	13,9 + 1,2	109	
5	18,7 - 0,4	98	5	5	12,9 + 0,2	102	
$m_{diff} = 0,5 \text{ dt/ha}$			6	6	13,7 + 1,0	108	
			7	7	13,5 + 0,8	106	
			8	8	13,4 + 0,7	106	
			9	9	14,6 + 1,9	115	
			10	10	14,5 + 1,8	114	
			$m_{diff} = 4,0 \text{ dt/ha}$				

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Före vårsådden var det mycket dålig bärighet på hela fältet. Inga märkbara skillnader förelåg mellan olika dikesavstånd. Vid tiden för skörden var hela fältet åter mycket uppblött. Skörden blev besvärlig på grund av den dåliga bärigheten.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	56	54	43	30	32	39	46	62	73	93	62	67	657
Årets nederbörd	32	123	64	30	17	13	25	61	77	106	64	43	655

Bengtsbo. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. E. Eriksson, Bengtsbo gård, Skultuna

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 27 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	39,0	100	1	32,9	100
2	37,9 - 1,1	97	2	31,4 - 1,5	95
3	37,0 - 2,0	95	3	30,5 - 2,4	93
4	37,7 - 1,3	97	4	29,6 - 3,3	90
5	37,2 - 1,8	95	5	29,6 - 3,3	90
$m_{diff} = 1,0$ dt/ha			6	29,8 - 3,1	91
			7	29,6 - 3,3	90
			$m_{diff} = 1,3$ dt/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har något påverkat avkastningen. En skördenedsättning mellan dikena har erhållits på båda avstånden, med en tendens till signifikant utslag för det större avståndet. Inom skördeområdet förelåg emellertid stora av dikningarna oberoende variationer i skörden. Avkastningen på de båda avstånden ligger därigenom på skilda nivåer. Utslaget i försöket har troligen också störts av dessa bonitetsvariationer, varför försökets tillförlitlighet är mindre god. Någon mera betydande skillnad i avkastning för de prövade dikningarna torde dock ej föreligga.

Observationer: I samband med vårarbetena märktes ej några skillnader i upptorkning eller bärighet mellan olika dikningar. Vid skörden var marken något uttblött. I svackor på fältet var bärigheten låg särskilt på de större avstånden.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	36	32	22	15	19	28	37	53	70	80	51	46	489
Årets nederbörd	24	73	50	16	6	12	8	124	46	79	41	31	570

Kopparbergs län

=====

Kloster, År 1956

Försöksvärd: Korsnäs AB, Klosters egendom, Dala-Åsbo

Matj.: Mättligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv mellanlera

Gröda: Korn

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	25,1	100	1	25,7	100	1	25,7	100
2	24,0 - 1,1	96	2	24,8 - 0,9	96	2	24,8 - 0,9	96
3	24,1 - 1,0	96	3	24,5 - 1,2	95	3	24,5 - 1,2	95
4	23,6 - 1,5	94	4	24,9 - 0,8	97	4	24,9 - 0,8	97
5	24,1 - 1,0	96	5	24,8 - 0,9	96	5	24,8 - 0,9	96
$m_{diff} = 0,5 \text{ dt/ha}$			6	24,1 - 1,6	94	6	24,1 - 1,6	94
			7	23,9 - 1,8	93	7	23,9 - 1,8	93
			8	24,1 - 1,6	94	8	24,1 - 1,6	94
			9	23,9 - 1,8	93	9	23,9 - 1,8	93
			10	23,9 - 1,8	93	10	23,9 - 1,8	93
			$m_{diff} = 0,6 \text{ dt/ha}$					

Mindre, statistiskt säkra skördenedsättningar har erhållits på båda dikesavstånden. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, torde dock ej motsvara den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Djupförsök

Försöket upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,60 m	27,1	100
-"- 0,85 m	25,7 - 1,4	95
-"- 1,10 m	27,8 + 0,7	103
$m_{diff} = 0,4 \text{ dt/ha}$		

Det största dikesdjupet har givit den högsta avkastningen. Skillnaden till 0,85 meters dikningen är statistiskt säker. Någon kontinuerlig ökning i avkastning med ökat dikesdjup visar emellertid ej skörderesultaten. Den lägsta avkastningen har sålunda erhållits vid djupet 0,85 m. Något bestämt uttalande om dikesdjupets inverkan på skördens storlek kan därför ej göras.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	Hela året
Medelnederbörd	42	48	33	25	31	36	49	56	72	82	55	51	580
Årets nederbörd	19	62	60	20	8	15	5	71	37	90	45	13	451

Wikmanshyttan. År 1956

Försöksvärd: Wikmanshytte Bruks AB, Hedemora.

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällera

Alv: Styv mellanlera

Gröda: Höstvete

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	35,7	100	1	36,5	100
2	35,8 + 0,1	100	2	38,5 + 2,0	105
3	36,7 + 1,0	103	3	38,4 + 1,9	105
4	36,2 + 0,5	101	4	36,8 + 0,3	101
5	37,2 + 1,5	104	5	34,9 - 1,6	96
$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$			6	36,7 + 0,2	101
			7	37,2 + 0,7	102
			8	34,7 - 1,8	95
			9	34,3 - 2,2	94
			10	35,3 - 1,2	97
			$m_{diff} = 1,1 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	40	43	31	20	28	33	51	60	65	85	55	51	562
Årets nederbörd	21	58	60	25	8	15	5	95	57	87	43	10	484

Gävleborgs län
=====

Sörby, Järvsö. År 1956

Försöksvärd: Hemmansägare Jonas Andersson, Sörby, Lörstrand

Matj.: Mycket mullrik mjällig lättlera

Alv: Mjällig lättlera

Gröda: Vall 1

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	67,7	100	1	67,2	100
2	64,4 - 3,3	95	2	64,7 - 2,5	96
3	62,0 - 5,7	92	3	64,0 - 3,2	95
4	61,9 - 5,8	91	4	61,9 - 5,3	92
5	62,5 - 5,2	92	5	62,9 - 4,3	94
$m_{diff} = 2,0 \text{ dt/ha}$			6	61,1 - 6,1	91
			7	58,9 - 8,3	88
			8	54,3 - 12,9	81
			9	55,7 - 11,5	83
			10	52,1 - 15,1	78
			$m_{diff} = 2,3 \text{ dt/ha}$		

Statistiskt säkra skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Skörde-depressionen är av en sådan storleksordning i årets försök, att det mindre dikesavståndet synes vara att föredraga.

Observationer: En något snabbare upptorkning under våren kunde iaktas vid mindre dikesavstånd. Några skillnader i upptorkning eller bärighet under övriga delen av året har ej framträtt.

Nederbörd: nov, dec, jan, feb, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sep, okt. Hela året
 Medelnederbörd 39 42 38 23 31 36 53 69 73 96 57 55 614
 Årets nederbörd 31 68 65 34 18 34 14 74 95 176 52 29 690

Sörväna, År 1956

Försöksvärd: Hemmansägare Helmer Bodin, Sörväna, Delsbo

Matj.: Mättligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall 1

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27,3	100	1	27,6	100
2	26,7 - 0,6	98	2	26,1 - 1,5	95
3	28,1 + 0,8	103	3	27,3 - 0,3	99
4	27,8 + 0,5	102	4	27,5 - 0,1	100
5	26,4 - 0,9	97	5	27,8 + 0,2	101
$m_{diff} = 1,5 \text{ dt/ha}$			6	26,4 - 1,2	96
			7	25,1 - 2,5	91
			8	24,8 - 2,8	90
			9	25,5 - 2,1	92
			10	25,1 - 2,5	91
			$m_{diff} = 1,6 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	33	36	29	18	22	24	43	53	56	75	42	40	471
Årets nederbörd	38	44	44	36	13	29	6	57	94	142	44	14	561

Västernorrlands län

Ljustorps bogställe, År 1956

Försöksvärd: Lantbr. John Eriksson, Rogsta prästbord, Ljustorp

Matj.: Måttligt mullhaltig mjälig lättlera

Alv: Mjälig lättlera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

I. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 18 m	18,3	100
"- 27 m	15,5 - 2,8	85
"- 36 m	17,0 - 1,3	93

 $m_{diff} = 2,3 \text{ dt/ha}$

II. Bandförsök

Dikesavstånd 18 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	15,9	100
25	15,8 - 0,1	99
3	15,9 \pm 0,0	100
4	16,0 + 0,1	101
5	15,8 - 0,1	99

 $m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$

Dikesavstånd 27 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	15,4	100
2	15,6 + 0,2	101
3	15,3 - 0,1	99
4	14,8 - 0,6	96
5	14,5 - 0,9	94
6	14,5 - 0,9	94
7	14,4 - 1,0	94

 $m_{diff} = 0,7 \text{ dt/ha}$

Dikesavstånd 36 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	15,7	100
2	15,5 - 0,2	99
3	15,7 \pm 0,0	100
4	15,9 + 0,2	101
5	16,1 + 0,4	103
6	15,9 + 0,2	101
7	15,5 - 0,2	99
8	15,3 - 0,4	97
9	15,5 - 0,2	99
10	15,4 - 0,3	98

 $m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$

De mindre utslag, som erhållits enligt den äldre försöksmetodiken, ligger helt inom felgränserna och får ej tillmätas någon betydelse.

Bandförsöket uppvisar ej några nämnvärda skördenedsättningar mellan diken.

Försöken visar sålunda samstämmigt, att dikesavståndet inom de intervall som prövats detta år ej påverkat avkastningen.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	47	43	38	24	27	28	58	53	64	86	59	63	590
Årets nederbörd	61	56	53	46	14	32	24	97	112	146	32	42	725

Stornäset. År 1956
 Försöksvärd: Stornäsets jordbruk, Alnö
 Matj.: Något mullhaltig m
 Alv: Ma

Gröda: Korn

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	13,9	100	1	16,6	100	1	16,6	100
2	14,4 + 0,5	104	2	17,7 + 1,1	107	2	17,7 + 1,1	107
3	14,0 + 0,1	101	3	18,3 + 1,7	110	3	18,3 + 1,7	110
4	13,2 - 0,7	95	4	18,3 + 1,7	110	4	18,3 + 1,7	110
5	13,4 - 0,5	96	5	18,3 + 1,7	110	5	18,3 + 1,7	110
$m_{diff} = 0,5 \text{ dt/ha}$			6	18,4 + 1,8	111	6	18,4 + 1,8	111
			7	17,9 + 1,3	108	7	17,9 + 1,3	108
			8	17,2 + 0,6	104	8	17,2 + 0,6	104
			9	17,5 + 0,9	105	9	17,5 + 0,9	105
			10	17,4 + 0,8	105	10	17,4 + 0,8	105
			$m_{diff} = 0,6 \text{ dt/ha}$					

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan diken, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: På våren var upptorkningen sämre på det långa avståndet. Bärigheten var på detta avstånd ej tillfredsställande vid vårarbetena. Även vid skörden märktes denna skillnad i bärighet.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	38	32	28	21	23	28	47	45	49	83	61	53	508
Årets nederbörd	60	23	38	20	6	14	12	44	123	102	34	35	511

Jämtlands län

=====

Rödningsberg. År 1956

Försöksvärd: Hemmansägare Nils Jonsson, Rödningsberg, Trångviken.

Matj.: Mullrik moränlättilera

Alv: Moränlättilera

Gröda: Korn

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	15,0	100	1	14,1	100
2	14,5 - 0,5	97	2	12,3 - 1,8	87
3	13,4 - 1,6	89	3	12,4 - 1,7	88
4	15,0 + 0,0	100	4	11,6 - 2,5	84
5	15,0 + 0,0	100	5	11,6 - 2,5	84
$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$			6	12,1 - 2,0	86
			7	12,3 - 1,8	87
			8	11,1 - 3,0	79
			9	11,5 - 2,6	82
			10	12,2 - 1,9	87
			$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits. För det större dikesavståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, torde dock ej motsvara den ökade kostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering. Den låga skörden beror på att kornet blivit frostsakat.

Observationer: Upptorkningen på våren var något senare på de långa avstånden. Vårarbetena förse-
nades dock ej. Vid höstplöjningen var marken starkt uppblött. På de större avstånden var bärigheten så
låg, att plöjningen ej kunde slutföras.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	28	32	31	21	27	21	39	54	65	79	46	38	481
Årets nederbörd	51	44	34	19	5	28	12	103	90	90	26	50	552

Tavnäs. År 1956

Försöksvärd: Arrendator Gunnar Häggström, Tavnäs

Matj.: Mullrik moränlättilera

Alv: Moränlättilera

Gröda: Korn

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	21,3	100	1	22,0	100
2	22,3 + 1,0	105	2	19,5 - 2,5	89
3	21,0 - 0,3	99	3	21,8 - 0,2	99
4	22,3 + 1,0	105	4	22,8 + 0,8	104
5	21,5 + 0,2	101	5	19,1 - 2,9	87
$m_{diff} = 1,5 \text{ dt/ha}$			6	19,3 - 2,7	88
			7	17,6 - 4,4	80
			8	17,3 - 4,7	79
			9	17,3 - 4,7	79
			10	17,0 - 5,0	77
			$m_{diff} = 1,4 \text{ dt/ha}$		

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits på det mindre dikesavståndet. Däremot föreligger en skördedepression på det större avståndet, som kan anges som statistiskt säker. Denna är av en sådan storleksordning i årets försök, att det mindre dikesavståndet synes vara att föredraga.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hel. året
Medelnederbörd	32	34	32	21	25	22	42	56	65	78	48	42	497
Årets nederbörd	65	38	31	32	8	28	22	92	86	95	38	49	584

Västerbottens län

Norrlands Lantbruksförsöksanstalt Rönkäsdalen, År 1956

Matj.: Måttligt mullhaltig finmo

Alv: Mjällig finmo

Gröda: Korn

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	5,8	100	1	6,5	100
2	5,9 + 0,1	101	2	6,8 + 0,3	105
3	6,2 + 0,4	107	3	6,6 + 0,1	102
4	6,2 + 0,4	107	4	6,5 + 0,0	100
5	6,5 + 0,7	112	5	6,2 - 0,3	95
$m_{diff} = 0,3 \text{ dt/ha}$			6	6,1 - 0,4	95
			7	6,4 - 0,1	98
			8	6,3 - 0,2	97
			9	6,2 - 0,3	95
			10	6,0 - 0,5	92
			$m_{diff} = 0,3 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har ej påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden har sålunda ej erhållits i årets försök. Den låga skörden beror på att kornet skadades av nattfroster i början av september. Detta minskar försökets tillförlitlighet.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell nr 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell nr 8. I försöket ingår två upprepningar.

Parc. nr	Dikesdjup m.	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2	10,1	100
2		9,9 - 0,2	98
3		9,7 - 0,4	96
4		9,9 - 0,2	98
5		8,9 - 1,2	88
6		9,2 - 0,9	91
7		9,1 - 1,0	90
8	0,5	9,2 - 0,9	91
$m_{diff} = 0,7 \text{ dt/ha}$			

Skörden avtar med avtagande djup. Det mindre utslag som skördevärdena anger ligger dock helt inom felgränserna. Nattfroster i början av september skadade även här kornet allvarligt. Detta minskar försökets tillförlitlighet.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Kombinerat diknings- och såtidsförsök.

I försöket ingår 2 dikesavstånd, 20 och 80 meter, samt 3 såtider.

Såtiderna har bestämts enligt följande grunder:

Såtid A förlägges till en tidpunkt då det minsta avståndet är upptorkat och våren är så långt framskriden, att det är möjligt att så.

Såtid B och C följer sedan med 7 dagars mellanrum. Vid ogynnsam väderlek utföres sådden den efter 7 dagar första lämpliga dag för sådd. Brukningen sker i direkt samband med sådden.

Bearbetningen och bedömningen av skörderesultaten sker enligt följande grunder:

1. Den såtid, som givit högsta skörd vid 20 resp. 80 meters dikesavstånd bestämmes.
2. Såtiden med högsta skörd vid 20 meter ställes mot såtid med högsta skörd vid 80 meter.

Skörderesultat

1. Såtid med högsta skörd understruken

Skörd dt/ha			
Dikes- avstånd	S å t i d		
	A 21/5	B 11/6	C 19/6
20 m	9,0	<u>9,7</u>	5,8
80 m	7,8	<u>9,6</u>	5,8
Rel. tal			
20 m	100	108	64
80 m	100	123	75

$m_{diff} = 2,7 \text{ dt/ha}$
 $m_{diff} = 1,4 \text{ dt/ha}$

Såtiden den 11/6 har givit den högsta skörden vid båda de prövade dikningsintensiteterna. Den skiljer sig emellertid icke statistiskt säkert från de övriga på någondera avståndet.

2. Jämförelse bästa såtid vid olika dikningsintensitet.

	Skörd dt/ha		
	20 m	80 m	
Abs. skörd	9,7	9,6	$m_{diff} = 0,8 \text{ dt/ha}$
Rel. tal	100	99	

Skördeutfallet synes ha varit oberoende av dikningsintensiteten.

Observationer:

	Såtid A	Såtid B	Såtid C
Brukning och sådd	21/5	11/6	19/6
Uppkomst	6/6	20/6	27/6
Axgång	19/7	28/7	3/8
Nognad	29/8	---	---
Skörd	29/8	15/9	15/9

Vid såtiden den 21/5 var en del parceller i första hand på de långa avstånden dåligt upptorkade. Traktor och såmaskin sjönk där ner ganska djupt. Trots svårigheterna kunde en godtagbar såbädd beredas. På grund av hög nederbörd i månadsskiftet maj - juni kunde nästa sådd ej utföras på avsedd tid. Då sådden kunde företagas, var fältet jämnt upptorkat. Tillredningen av såbädd kunde ske obehindrat. Vid sista såtiden förelåg heller inga skillnader i upptorkning eller bärighet. Trots den sena tidpunkten var såbädden fortfarande rätt fuktig på grund av jordartens starkt kapillära egenskaper. Parcellerna vid såtiden den 21/5 blev starkt ogräsbemängda med åkerspergel och våtarv. Trots besprutning fick man ej bukt med ogräset. Även vissa delar av övriga såtider var ogräsmängda. Detta torde vara en av orsakerna till variationen i skördesiffrorna. Vid tre svåra frostnätter i början av september frös beståndet med såtiden den 19/6 tämligen fullständigt och beståndet med såtiden den 11/6 skadades svårt.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	58	49	35	27	31	32	38	47	48	77	59	63	564
Årets nederbörd	43	74	26	37	1	20	27	65	47	103	33	71	547

Strandfors. År 1956

Försöksvärd: Hemmansägare Artur Andersson, Strandfors, Ånäset

Matj.: Mullrik mjällig finmo

Alv: Mjällig finmo

Gröda: Vall II

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	41,3	100	1	43,2	100	1	43,2	100
2	38,9 - 2,4	94	2	40,7 - 2,5	95	2	40,7 - 2,5	95
3	36,9 - 4,4	89	3	39,7 - 3,5	92	3	39,7 - 3,5	92
4	39,4 - 1,9	95	4	36,4 - 6,8	84	4	36,4 - 6,8	84
5	38,3 - 3,0	93	5	35,9 - 7,3	83	5	35,9 - 7,3	83
$m_{diff} = 5,2 \text{ dt/ha}$			6	35,9 - 7,3	83	6	35,9 - 7,3	83
			7	34,6 - 8,6	80	7	34,6 - 8,6	80
			8	33,9 - 9,3	78	8	33,9 - 9,3	78
			9	32,7 - 10,5	76	9	32,7 - 10,5	76
			10	36,3 - 6,9	84	10	36,3 - 6,9	84
			$m_{diff} = 1,5 \text{ dt/ha}$					

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har påverkat avkastningen. På det långa avståndet är skördenedsättningen fullt statistiskt säker. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, torde dock endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	49	44	32	24	27	30	33	41	41	70	63	62	516
Årets nederbörd	57	55	26	23	0	14	22	52	10	67	28	62	416

Norrbottens län

=====

Kukkola. År 1956

Försöksvärd: Lantbr. Viktor Spolander, Kukkola, Lomkärr.

Matj.: Mulljord

Alv: Lerig m-mjåla

Gröda: Vall III

Avståndsförsök

Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 20 m	33,3	100
" 40 m	26,2 - 7,1	79
$m_{\text{diff}} = 3,0 \text{ dt/ha}$		

Det korta dikesavståndet har givit högre skörd. Det erhållna utslaget har en tendens till statistisk säkerhet.

Observationer: Vallbeståndet var, som skördesiffrorna visar, mycket svagt. Såväl under denna som föregående vinter orsakade isbrännor svåra skador. Några skillnader i upptorkning eller bärighet mellan dikningarna har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	57	43	39	32	29	33	33	42	48	57	62	58	533
Årets nederbörd	65	75	37	24	2	11	16	39	33	73	44	23	442

Unbyn. År 1956

Försöksvärd: Bröderna Larsson, Unbyn.

Matj.: Mullrik lerig mjåla

Alv: Lerig mjåla

Gröda: Blandsäd

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	9,9	100	1	10,0	100
2	10,4 + 0,5	105	2	9,9 - 0,1	99
3	9,5 - 0,4	96	3	10,3 + 0,3	103
4	8,9 - 1,0	90	4	9,7 - 0,3	97
5	8,7 - 1,2	88	5	10,3 + 0,3	103
$m_{\text{diff}} = 0,6 \text{ dt/ha}$			6	10,3 + 0,3	103
			7	8,9 - 1,1	89
			8	9,6 - 0,4	96
			9	9,5 - 0,5	95
			10	8,6 - 1,4	86
			$m_{\text{diff}} = 1,1 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan diken, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Upptorkningen på 40 meters avståndet var på våren tydligt sämre och försenade vårbruket ungefär 1 vecka. Vid vårbruket var harvningen betydligt svårare att utföra på det långa avståndet. Vid skörden rådde torr väderlek, och någon skillnad i bärighet framträdde ej.

Nederbörd:	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	31	28	23	21	30	31	36	53	60	49	46	449
Årets nederbörd	44	52	28	27	1	14	10	75	60	48	33	16	408

Vittjärvsgården, År 1956

Försöksvärd: Norrbottens läns yrkesskola för jordbruk, Vittjärv.

Matj.: Mullrik mjälig mo

Alv: Mjälrig mo

Gröda: Korn

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	24,7	100	1	25,3	100
2	24,7 - 0,0	100	2	23,5 - 1,8	93
3	24,8 + 0,1	100	3	24,1 - 1,2	95
4	23,1 - 1,6	94	4	25,8 + 0,5	102
5	26,8 + 2,1	109	5	25,2 - 0,1	100
$m_{diff} = 2,3 \text{ dt/ha}$			6	23,3 - 2,0	92
			7	29,0 + 3,7	115
			8	27,1 + 1,8	107
			9	26,7 + 1,4	106
			10	25,7 + 0,4	102
			$m_{diff} = 2,0 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har icke påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	nov.	dec.	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	Hela året
Medelnederbörd	41	31	28	23	21	30	31	36	53	60	49	46	449
Årets nederbörd	44	52	28	27	1	14	10	75	60	48	33	16	408

Vojakkala, År 1956

Försöksvärd: Tornedals lantmannaskola, Bäverbäck

Matj.: Mullrik sandig mo

Alv: Mjälä

Gröda: Väll II

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	62,4	100	1	63,8	100
2	58,1 - 4,3	93	2	63,3 - 0,5	99
3	56,1 - 6,3	90	3	60,5 - 3,3	95
4	54,5 - 7,9	87	4	61,1 - 2,7	96
5	55,7 - 6,7	89	5	63,1 - 0,7	99
$m_{diff} = 2,5 \text{ dt/ha}$			6	57,0 - 6,8	89
			7	62,3 - 1,5	98
			8	56,2 - 7,6	88
			9	55,9 - 7,9	88
			10	57,6 - 6,2	90
			$m_{diff} = 3,2 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringseffekten har påverkat avkastningen. Det föreligger tendens till en statistiskt säker skördenedsättning mellan dikena på båda dikesavstånden. Med de utslag som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: I svackor och lägre partier av fältet var vallbeståndet skadat genom isbränna. Skadorna förekom mest i områdena mellan dikena och särskilt på det stora dikesavståndet. De torde vara den direkta orsaken till de uppkomna skördedepressionerna. I de nämnda svackorna var upptorkningen senare. Vid skörden var vädret torrt och marken hade god bärighet.

<u>Nederbörd:</u>	nov,	dec,	jan,	feb,	mar,	apr,	maj,	jun,	jul,	aug,	sep,	okt,	Hela året
Medelnederbörd	57	43	39	32	29	33	33	42	48	57	62	58	533
Årets nederbörd	65	75	37	24	2	11	16	39	33	73	44	23	442

För att underlätta en överblick av årets försöksresultat lämnas en kort sammanfattning av resultaten i de försök som skördats som bandförsök, vilket är huvudparten av avståndsförsöken. Djupförsöken är ej av så stort antal, att en sammanställning av resultaten för ett enskilt år är motiverad.

Skörderesultaten.

Med ledning av skördenedsättningens storlek mellan dikena har såsom av det föregående framgått för varje försök gjorts en jämförelse mellan skördens värde och dikningskostnaden vid varierande dikesavstånd. Därvid klarlägges om en ökning eller minskning av det prövade dikesavståndet ur avkastningssynpunkt varit önskvärd detta år.

Vid denna jämförelse har skördeenheten satts ett värde av 35 öre och årskostnaden per meter grenledning beräknats till 9 öre. Förutsättningarna för denna beräkning av årskostnaden är: anläggningskostnad per meter grenledning 1,60 kronor, amorteringstid 30 år och räntesats 4%. I årskostnaden 9 öre ingår även ett litet belopp för underhåll.

De resultat som dessa beräkningar givit har sammanställts i tabell 1. I försöken ingår i regel det dikesavstånd, som normalt användes vid täckdikning på ifrågavarande jord, i tabellen betecknat "enkelt dikesavstånd" samt därjämte även ett avstånd, som är dubbelt så stort som detta, vilket betecknats med "dubbelt dikesavstånd".

Grupp 1. Antalet fall där ett mindre dikesavstånd än det "normala" med hänsyn till skördenedsättningens storlek synes önskvärdt.

Grupp 2. Antalet fall där ett större dikesavstånd än det "normala" synes ge en tillräckligt god dränering.

Grupp 3. Antalet fall där ett större dikesavstånd än dubbla det "normala" synes ge en tillräckligt god dränering.

Tabell 1

Grödor	"ENKELT DIKESAVSTÅND"			"DUBBELT DIKESAVSTÅND"	
	Antal försök	Grupp 1	Grupp 2	Antal försök	Grupp 3
Höstsådda	14	1	11	14	10
Vårsådda	39	0	37	39	34
Vallar	14	0	10	14	9
Summa	67	1	58	67	53
Procent		1	87		79

Såsom framgår av tabellen har vid "enkelt dikesavstånd" endast i ett av samtliga försök erhållits så stor skördenedsättning mellan dräneringsledningarna, att en minskning av dikesavståndet skulle vara motiverad. I 80-90% av fallen synes det möjligt med en ökning av avståndet. Ser man på försöksresultaten under rubriken "dubbelt dikesavstånd", finner man, att en ökning av avståndet fortfarande synes möjlig i 70-80% av fallen.

Man kan, när det gäller väderlekens inverkan på försöken och de resultat som erhålles i olika grödor, hänföra detta dels till det faktiskt föreliggande utgångsläget vid grödans start och dels till de förhållanden som rått under själva växttiden.

Utgångsläget hösten 1955 var ju det, att vi haft en extremt torr vegetationsperiod, som fört med sig en kraftig tömning av markens vattenförråd. Jorden var på våra styva leror starkt söndersprucken till stort djup. Man kunde alltså räkna med att den hade goda möjligheter att taga emot och lagra upp vatten samt att genomsläpligheten var hög även på de styva och normalt svårigenomsläppliga lerorna.

Med ett sådant utgångsläge kunde man icke förvänta några allmänt förekommande kraftiga utslag för dränering.

Därtill kom sedan att nederbörden under vintern och våren 1956 ej var särskilt hög. Själva vårperioden var på sina håll torr. Upptorkningen skedde snabbt och jämnt och gav i regel ingenting av intresse i täckdikningsförsöken. Det är därför förhållandevis få av årets försök som uppvisar mera betydande skördenedsättningar mellan dikena. Särskilt kännetecknande är detta för de vårsådda grödorna. De utslag för dräneringen som erhållits hänför sig sålunda i huvudsak till höstsådda grödor och valler.

Det ur dräneringssynpunkt gynnsamma utgångsläget för de höstsådda grödorna resulterade emellertid ej i några vackra raps- och höstvetebestånd våren 1956. Oljeväxlerna frös under vintern bort så gott som fullständigt. I höstsädesfälten uppkom omfattande ska or genom isbränna. Efter ett kraftigt töväder i januari utbildades på den tjälade marken en isbark, som sedan låg kvar till våren.

Dikningen hade här små möjligheter att påverka förhållanden, eftersom marken var tjälad. Isbrännorna var svårast i svackor och lägre partier av fälten, vilket understryker betydelsen av en god ytplanering och ytvattenavledning.

Upptorkning och bärighet

Bedömningen av dräneringsbehovet får emellertid ej ske enbart med hänsyn till avkastningen, eftersom alla effekter av dräneringen icke registreras i grödan. I tabell 2 har därför gjorts en sammanställning av observationer rörande upptorkningen under våren och bärigheten i samband med skörd och höstplöjning.

Tidigt under våren kan man i regel konstatera en skillnad i upptorkning mellan "enkelt" och "dubbelt" dikesavstånd, såvida icke nederbörden varit särskilt låg. Skillnaderna har emellertid ofta utjämnats till tiden för ett normalt vårbruk. Tabell 2 anger om några olikheter i upptorkning kunnat observeras mellan "enkelt" och "dubbelt" dikesavstånd vid denna tidpunkt. I fråga om bärigheten gäller jämförelsen vid tiden för skörd och höstplöjning.

Tabell 2.

Tabellen anger det antal fall, då någon skillnad i upptorkning respektive bärighet ej observerats mellan "enkelt" och "dubbelt" dikesavstånd.

a) Upptorkning vid tiden för ett normalt vårbruk.

Grödor	Antal försök	Därav med ingen skillnad i upptorkning.
Höstsädda	15	14
Vårsädda	39	34
Vallar	<u>14</u>	<u>12</u>
Summa	68	60
Procent		88

b) Bärighet vid skörden.

Grödor	Antal försök	Därav med ingen skillnad i bärighet.
Höstsädda	15	14
Vårsädda	39	36
Vallar	<u>14</u>	<u>14</u>
Summa	68	64
Procent		94

c) Bärighet vid höstplöjningen.

Grödor	Antal försök	Därav med ingen skillnad i bärighet.
Höstsädda	15	14
Vårsädda	39	38
Vallar	<u>14</u>	<u>14</u>
Summa	68	66
Procent		97

Det framgår av tabeller, att det i ca 90% av fallen ej observerats några nämnvärda skillnader i upptorkning vid tiden för vårbruket. De siffror, som här angivits, är givetvis något osäkra särskilt beträffande observationerna i vallar och höstsädda grödor. Då det gäller bärigheten vid skörd och höstplöjning anger tabellen, att det i årets försök i övervägande antalet fall ej framträtt några skillnader ifråga om bärighet mellan olika dräneringsintensiteter.

Innehållsförteckning.

	sid
Inledning	1
Vaderleken under år 1956	2
Resultat av enskilda försök ..	5
<u>Stockholms län</u>	
Husby By	avst. 5
Kimsta	" 6
Krogsta	" 6
Vasa	" 6
Ängstugan	" 7
<u>Uppsala län</u>	
Gamla Uppsala prästgård	avst. 8
Håga	" 8
Lövstaholm	" 9
Stora Kil	" 9
<u>Södermanlands län</u>	
Edeby	avst. 10
Gärdesta	" 10
Humlekärr	" 11
Törsta	" 11
<u>Östergötlands län</u>	
Fullerstad	avst. 12
Ingelstads gård	" 12
Stora Greby	" 13
Säby	" 13
Vänge Södergård	" 14
Västerby	avst. o djup. 14
<u>Jönköpings län</u>	
Lidhult	avst. 16
Åby	" 16
<u>Kronobergs län</u>	
Ingelstads lantm. skola	avst. 17
<u>Kalmar län</u>	
Ekerum	avst. 18
Valstad	" 18
Vindö	" 19
<u>Gotlands län</u>	
Lyrungs	avst. 20
Lövsta	" 21
<u>Blekinge län</u>	
Hammarby	avst. 22
<u>Kristianstads län</u>	
Ausås	avst. 23
Tranarp	" 23
Övragård	" 24
<u>Malmöhus län</u>	
Lydinge	avst. 25
Lönkhult	" 25
Nybo gård	" 25
Svalöv	" 26
Svenstorp	" 27
Säbyholm	avst. o djup 27
<u>Hallands län</u>	
Plönninge	avst. 29
<u>Älvsborgs län</u>	
Forstena	avst. o djup. 30
Skerrud	avst. 30
Tveten	" 31

	sid
<u>Skaraborgs län</u>	
Frugården	avst. 32
Gammalstorp	" 32
Gunnarstorp	" 34
Lanna	djup 35
Lanna komb. dikning o såtid	36
Maggegården	avst. 37
Ryholm	" 38
Stensfält	" 38
Stommen	" 39
Sötåsen	" 39
Tyskagården	" 40
Vrå Nolgården	avst. o djup 40
Vrå Nolgården stamdikning	41
Värings prästgård	djup 41
Värsås prästgård	avst. 42
<u>Värmlands län</u>	
Åpertin	avst. 43
Kvarntorp	" 43
Lindesnär	" 44
Norenberg	" 44
Uddeholm	avst. o djup. 45
Ölmskog	avst. 46
<u>Örebro län</u>	
Åskersundsby	avst. 47
Klockhammar	" 47
Svartkärr	" 48
<u>Västmanlands län</u>	
Bengtsbo	avst. 49
<u>Kopparbergs län</u>	
Kloster	avst. o djup 50
Wikmanshyttan	avst. 51
<u>Gävleborgs län</u>	
Sörby, Järvsö	avst. 52
Sörväna	" 52
<u>Västernorrlands län</u>	
Ljustorps boställe	avst. 54
Stornäset	" 55
<u>Jämtlands län</u>	
Rådningberg	avst. 56
Tavnäs	" 56
<u>Västerbottens län</u>	
Röbäcksdalen	avst. 58
Röbäcksdalen komb. dikning o såtid	59
Strandfors	avst. 60
<u>Norrbottnens län</u>	
Kukkola	avst. 61
Unbyn	" 61
Vittjärvsgården	" 62
Vojakkala	" 62
Sammanställning av försöksresultaten	
	64

